

Valsts tiesu medicīnas
eksperimentālais centrs

2025. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

RĪGA, 2026. GADS

Saturs

1. PAMATINFORMĀCIJA	4
1.1. PĀRSKATA GADĀ NOTIKUŠĀS BŪTISKĀS PĀRMAIŅAS	7
2. DARBĪBAS REZULTĀTI	9
2.1. DZĪVO PERSONU TIESU MEDICĪNISKĀS EKSPERTĪZES UN IZPĒTES	13
2.2. MIRUŠO TIESU MEDICĪNISKĀS EKSPERTĪZES UN IZPĒTES	16
2.3. KOMISIJAS TIESU MEDICĪNAS EKSPERTĪZES	20
2.4. CENTRA LABORATORIJĀS VEIKTĀS EKSPERTĪZES UN IZPĒTES	21
2.5. LATVIJAS AUDU BANKAS NODAĻA	23
2.6. ZINĀTNISKI METODISKĀ PADOME	23
3. PROGRAMMAS VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻU IZLIETOJUMA EFEKTIVITĀTES IZVĒRTĒJUMS	24
4. UZLABOJUMI PAKALPOJUMU KVALITĀTĒ UN IESTĀDES ADMINISTRĒŠANAI	27
5. PERSONĀLS	30
6. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	33
7. STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA	35
8. PLĀNOTIE PASĀKUMI 2026. GADĀ	37

Pārskatā lietotie saīsinājumi

BKUS – Bērnu klīniskā universitātes slimnīca
BMLA – Baltijas tiesu medicīnas asociācija
Centrs – Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centrs
DNS – Dezoksiribonukleīnskābe
EEZ – Eiropas ekonomiskā zona
ERAF – Eiropas Reģionālais attīstības fonds
EUDA - European Union Drugs Agency (Eiropas Savienības Narkotiku aģentūra)
KPL - Kriminālprocesa likums
LABN – Centra Latvijas audu bankas nodaļa
LATAK – Latvijas nacionālais akreditācijas birojs
LĀB – Latvijas Ārstu biedrība
LU – Latvijas Universitāte
MK – Ministru kabinets
NMPD – Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests
NMPD KMC – Katastrofu medicīnas centrs
RAKUS – Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca
RFSA – Rentgena fluorescentās spektrālās analīzes metode
RSU – Rīgas Stradiņa universitāte
SPKC – Slimību profilakses un kontroles centrs
TEP – Tiesu ekspertu padome
THL – Centra Tiesu histoloģijas laboratorija
TTL – Centra Tiesu toksikoloģijas laboratorija
TMĢSL – Centra Tiesu medicīnas ģenētikas un seroloģijas laboratorija
TMKL – Centra Tiesu medicīnas kriminālistikas laboratorija
TME – tiesu medicīniskā ekspertīze
TMED – Centra Tiesu medicīnas ekspertīžu departaments
TMEIS – Tiesu medicīnas ekspertīžu informācijas sistēma
TMLD – Centra Tiesu medicīnas laboratoriju departaments
TN – Centra Tanatoloģijas nodaļa
TSK – RAKUS Toksikoloģijas un sepses klīnika
VP – Valsts policija
VM – Veselības ministrija
ZMP – Centra Zinātniski metodiskā padome
ZVA – Zāļu valsts aģentūra

1.

PAMATINFORMĀCIJA

Centrs ir veselības ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas darbojas, pamatojoties uz MK 2004. gada 7. septembra noteikumiem Nr. 776 "Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra nolikums". Centrs ir reģistrēts Ārstniecības iestāžu reģistrā ar kodu 0100-16001.

Centrs ir vienīgā Veselības ministrijas padotības iestāde Latvijā, kurai deleģēta valsts tiesu medicīniskās ekspertīzes funkcija un uzdevums nodrošināt ārstniecības iestādes ar audu transplantātiem.

Centrs darbojas atbilstoši Ārstniecības likumam, Tiesu ekspertu likumam un uz tā pamata izdotajiem MK noteikumiem, MK 2018. gada 11. decembra noteikumiem Nr. 782 "Tiesmedicīniskās ekspertīzes veikšanas kārtība", likumam "Par miruša cilvēka ķermeņa aizsardzību un cilvēka audu un orgānu izmantošanu medicīnā", MK 2013. gada 22. oktobra noteikumiem Nr. 1176 "Cilvēka audu un šūnu izmantošanas kārtība" u.c. normatīvajiem aktiem.

Centram ir šādas funkcijas:

1. veikt tiesu medicīniskās ekspertīzes;
2. organizēt zinātnisko darbu un pēcdiploma izglītību tiesu medicīnas jomā;
3. sniegt konsultatīvu palīdzību tiesu medicīnas jomā tiesībsardzības un ārstniecības iestādēm;
4. iespēju robežās nodrošināt ārstniecības iestādes ar audu transplantātiem.

Lai īstenotu noteiktās funkcijas, Centram ir šādi uzdevumi:

- veikt dzīvo un mirušo personu tiesu medicīniskās ekspertīzes, ķīmiski toksikoloģisko izpēti, narkotisko, psihotropo un toksisko vielu, spirta, tā homologu un aizvietotāju noteikšanu, cilvēka bioloģiskā materiāla un seroloģisko izpēti, cilvēka bioloģiskā materiāla DNS genotipa noteikšanu;

- veikt tiesu medicīniskās ekspertīzes, ja ir aizdomas par ārstniecības personu profesionālo pienākumu nepienācīgu pildīšanu;

- piedalīties normatīvo aktu projektu izstrādē un sniegt atzinumus par citu institūciju sagatavotiem normatīviem aktiem tiesu medicīnas jomā;

- veicināt cilvēktiesību pārkāpumu novēršanu tiesu medicīnas jomā;

- pēc tiesībsardzības institūciju darbinieku pieprasījuma organizēt profesionālās apmācības tiesu medicīnas ekspertīzes jautājumos;

- sadarbībā ar medicīniska un juridiska profila augstskolām nodrošināt tiesu medicīnas nozares speciālistu sagatavošanu (arī pēcdiploma izglītību);

- metodiski vadīt, koordinēt un praktiski nodrošināt

apvienoto tiesu medicīnisko ekspertīžu nodaļu ekspertu darbību;

- pēc valsts pārvaldes iestāžu pieprasījuma nodrošināt tās ar statistisko informāciju tiesu medicīnas jomā;

- izņemt, sagatavot un glabāt neatpazīto un vardarbīgā nāvē mirušo personu bioloģisko materiālu liķa bioloģiskā materiāla arhīvā;

- iegūt, apstrādāt, uzglabāt un izplatīt cilvēka audus;

- veidot, uzturēt un papildināt Centra pārziņā esošo valsts informācijas sistēmu TMEIS.

2025. gadā Centrs īstenoja šādus stratēģiskos mērķus:

- nodrošināt efektīvu iestādes funkciju veikšanu, atbilstot pamatprocesu veikspēju un kvalitāti Sabiedrības veselības pamatnostādņu 2021. –2027. gadam ietvarā, t.sk. noslēdzot dalību EEZ finanšu instrumenta projektā "Tiesu ekspertīžu sistēmas un notikumu vietas apskates kapacitātes stiprināšana" un īstenojot ERAF projektā plānotās aktivitātes.

- nodrošināt Centra personāla pietiekamību un profesionālo kvalifikāciju un attīstīt zinātnisko potenciālu, t.sk. īstenojot starpresoru un starptautisko sadarbību un apmācot medicīnas studentus un tiesu medicīnas rezidentus.

Tiesu medicīnas ekspertīzē:

1. Mērķis izriet no Centra misijas, kas gadu gaitā palikusi nemainīga – ekspertīzes ceļā noskaidrot patiesību, palīdzot atklāt pret personas veselību un dzīvību vērstus noziegumus un tādējādi kalpojot taisnīgākai un drošākai Latvijas valstij:

- 1.1. Mērķis valstiskā līmenī – Latvijas sabiedrībā ir pamatota pārliecība, ka vardarbības vai nelaimes gadījumā ikvienam ir nodrošināta savlaicīga un kvalitatīva tiesu medicīniskā ekspertīze patiesības noskaidrošanai iespējami īsākā laikā no notikuma brīža un iespējami mazāk traumējoši cietušajam;

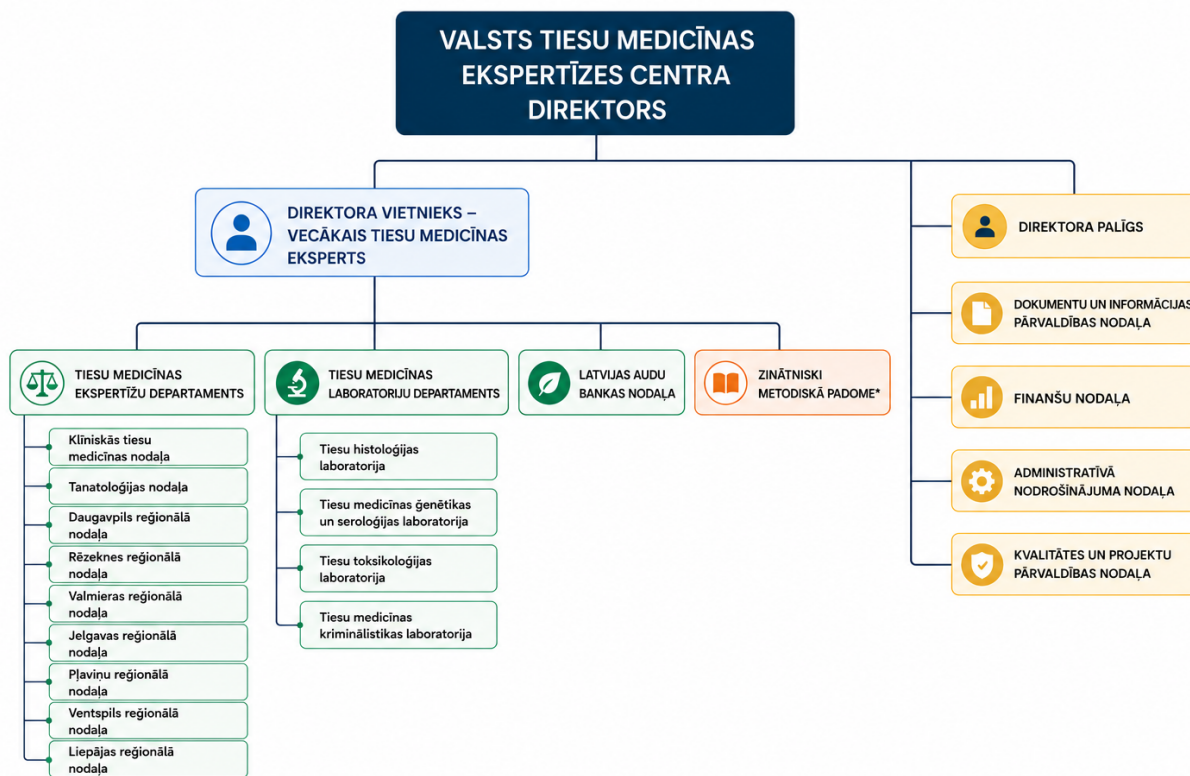
- 1.2. Mērķis pamatfunkcijas līmenī:

- 1.2.1. partneri un klienti saņem profesionāli nevainojamus un neatkarīgus ekspertīžu rezultātus iespējami īsos termiņos sev ērtā veidā;

- 1.2.2. tiesu medicīnas eksperts pieejams septiņu reģionālo slimnīcu un RAKUS teritorijā, kā arī pēc nepieciešamības – 24/7 režīmā, t.sk. nodrošināta savlaicīga tiesu medicīnas eksperta pieejamība gan seksuālās vardarbības gadījumos, gan vardarbīgā nāvē mirušo apskatei notikuma vietā;

- 1.3. Mērķi lokālā līmenī:

- 1.3.1. reģionālās slimnīcas un ģimenes ārsti var saņemt patoloģianatomisko izmeklēšanu un/vai tiesu me-

* konsultatīva padomdevēja institūcija,
kas darbojas saskaņā ar institūcijas nolikumu

1. attēls. Centra struktūrshēma, apstiprināta ar grozījumiem Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra 2020. gada 17. novembra reglamentā Nr. 12-2020/L9-10.1 "Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra reglaments"

dicīnas eksperta konsultāciju aizdomu gadījumos par vardarbīgu nāvi;

1.3.2. RAKUS Toksikoloģijas un sepses klīnika ir nodrošināta ar kvalitatīvu un ātru akūtu saindēšanās gadījumu diagnostiku, ko veic VTMEC Tiesu toksikoloģijas laboratorija;

1.3.3. VTMEC kalpo kā praktiski zinātniskā bāze medicīnas studentiem, ārstu pēcdiploma izglītībai un apmācībai un zinātniskajai pētniecībai sadarbībā ar RSU un LU.

Iestādes publiskajā pārskatā Centrs informē par darba rezultātiem un piešķirto budžeta līdzekļu izmantošanu pārskata gadā.

Īstenotās budžeta programmas, apakšprogrammas:

- Specializētās veselības aprūpes nodrošināšana (Kods 39), apakšprogramma: Tiesu medicīniskā ekspertīze (Kods 0600);

- Medicīnas izglītība (Kods 02), apakšprogramma: Rezidentu apmācība (Kods 0400);

- Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu un pasākumu īstenošana (Kods 62), apakšprogramma: Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2021-2027) (Kods 0900).

Centra struktūru veido centrālais birojs, septiņas reģionālās nodaļas un četras laboratorijas. Tiesu medicīniskās dzīvo personu un mirušo ekspertīzes veic tiesu medicīnas eksperti deviņās nodaļās, laboratoriskās izpētes un ekspertīzes – tiesu histoloģiskās, toksikoloģiskās, medicīniskās kriminālistikas, bioloģiskās seroloģijas un ģenētikas laboratorijās, savukārt Centra administrācija un tajā strādājošie dažādu jomu speciālisti ir tie, kuri stratēģiski plāno Centra darbu un sniedz atbalstu pamatfunkciju izpildē iesaistītajām struktūrvienībām.

1.1. PĀRSKATA GADĀ NOTIKUŠĀS BŪTISKĀS PĀRMAIŅAS

2025. gadā Centrā veikti būtiski pasākumi vairākās nozīmīgās jomās:

1. Materiāli tehniskās bāzes nodrošinājumā un infrastruktūras attīstībā – veikti četru Centra laboratoriju telpu labiekārtošanas darbi nodrošinot tās ar jaunām laboratorijas mēbelēm un aprīkojumu, veikti būtiski vienkāršotās pārbūves un iekšējo inženiertiklu pārbūves darbi Centra k-6 un k-17 ēkās.

2. Tiesu medicīniskās ekspertīzes un izpētes procesa pārvaldības kvalitātes un efektivitātes pilnveidē un procesu digitalizācijā.

3. Tiešo funkciju kompetences apliecināšanā.

Pārskata periodā Centrs turpināja darbu pie Centra darbības stratēģijas izstrādes 2026.–2030. gadam, t.sk. apzinot esošo situāciju problēmjautājumos.

Centra darba vidi un pamatfunkcijas veikšanu pārskata periodā ietekmēja būvdarbu norise ēkās Hipokrāta ielā 2, k-6 un k-17 Rīgā.

Tiesu medicīnisko izpēšu un ekspertīžu jomā būtiskākie notikumi saistāmi ar 2024. gadā uzsāktiem un 2025. gadā turpinātiem vienkāršotās pārbūves darbiem Centra ēkās Rīgā, Hipokrāta ielā k-6 un k-17. Nodrošinātas ERAF projekta “Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra infrastruktūras attīstība” projektā paredzētās aktivitātes ēku Hipokrāta 2, k-6 un Hipokrāta 2, k-17 vienkāršotās pārbūves darbiem – 2025. gadā pabeigti ēkas Hipokrāta 2, k-17 vienkāršotās būvniecības un iekšējo inženiertiklu pārbūves darbi. Ēkā Hipokrāta 2, k-6 pabeigti ventilācijas ierīkošanas un aukstumkameru pārbūves darbi, speciālās medicīniskās gāzes pievada izbūves darbi. 2024. gadā uzsāktie pārējie būvniecības darbi, lai ēku pilnībā nodotu ekspluatācijā turpināsies 2026. gadā. Pabeigta laboratorijas iekārtu iegāde, piegāde un montāža, telpu mēbelējuma un aprīkojuma iegāde turpināsies 2026. gadā. Veiktie būvdarbi Centra ēkā Hipokrāta 2, k-6 nodrošināja iespēju izvietot EEZ finanšu instrumenta 2014.-2021. gada perioda programmas “Starptautiskā policijas sadarbība un noziedzības apkarošana” projekta “Tiesu ekspertīžu sistēmas un notikumu vietas apskates kapacitātes stiprināšana” ietvaros piegādātās iekārtas (autopsijas telpu aprīkojums) atbilstošās un procesiem piemērotās telpās.

Tiesu medicīnisko izpēšu un ekspertīžu jomā būtiski notikumi 2025. gadā saistīti arī ar TMEIS lietošanu, ek-

spertīžu kvalitātes nodrošināšanu, kā arī eksperta atzinumu, ekspertīžu metožu un metodiskās dokumentācijas pilnveidi. Ieguldīts nozīmīgs darbs tiesu medicīnas ekspertu noslodzes analizē, noslodzes līdzsvarošanas principu izstrādē un ieviešanā praksē, pēc iespējas ievērojot taisnīguma principu darba samaksā par paveikto darbu.

Būtisks darbs ieguldīts eksperta atzinumu, izpētes aktu un TMEIS datu kvalitātes pilnveidošanas jomā – gan aktualizēta kvalitātes kontroles procedūra, gan pilnveidoti kvalitātes kritēriji. Kvalitātes kontrole veikta saskaņā ar aktualizēto procedūru, liekot uzsvāru uz termiņiem, TMEIS datu kvalitāti, t.sk. mirušo ekspertīzēs maiņas MA noformēšana, mainot nāves cēloni, datu sinhronizēšana (EA, MA, ekspertīzes klasifikācijas pazīmēs). Eksperta atzinumu kvalitātes nodrošināšanai TMED operatīvi risināti problēmjautājumi ar ekspertīžu noteicējiem un ekspertiem, apspriesti interesanti un sarežģīti prakses gadījumi regulārajās TMED nodaļu vadītāju sanāksmēs un ZMP sēdēs.

Ekspertīzes un izpētes procesa digitalizācijas jomā pasākuma “Uzturēt un pilnveidot Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra tehnoloģisko nodrošinājumu dzīvo un mirušo personu ekspertīžu veikšanā, bioloģiski seroloģiskās un DNS izpētes, tiesu histoloģisko, kā arī tiesu toksikoloģisko izpēšu realizācijai noziedzīgos nodarījumos cietušo un aizdomās turēto personu tiesu medicīnisko ekspertīžu veikšanā saskaņā ar starptautiskajiem standartiem un labāko praksi; kā arī izvairīties no prognozējama riska tuvākajā nākotnē laboratorijas procesu pārrāvumam tehnisku iemeslu dēļ un nodrošināt laboratorijas darba nepārtrauktību” īstenošanas ietvaros veikti uzlabojumi TMEIS, papildinot to ar Mirušo reģistru, kas uzlabo mirušo aprites izsekojamību. Darbs pie TMEIS funkcionalitātes uzlabojumiem “Lietu reģistra izmaiņas” tika uzsākts 2025. gadā un turpināsies 2026. gadā.

Gada sākumā Centrā veikts VM audits Nr. 1/2025 „Tiesu medicīnas pakalpojumi”. Sniegtas atbildes uz auditora jautājumiem un skaidrojumi. Saskaņā ar audita ziņojumu Centram sniegti divi vidējas un viens zemas prioritātes ieteikums, kas izpildīti un ieviesti pārskata periodā.

Turpināta sadarbība ar VP aktuālo jautājumu risināšanā, tostarp par lēmumu kvalitāti, mirušo atpazīšanu un identifikāciju, uzglabāšanas laiku pēc ekspertīzes pabeigšanas, kā arī seksuālā vardarbībā cietušo apsekošanas procesa uzlabošanā.

2025. gada nogalē notika Centra vadības un Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes vadības tikšanās, kurā tika apspriesta Kriminālprocesa likuma 33. pantā noteikto prasību nodrošināšana, tostarp eksperta dalība notikuma vai citas vietas, liķa, apvidus un priekšmetu apskatē, kā arī personu aplūkošanā pēc procesa virzītāja uzdevuma.

Lai uzlabotu tiesu medicīnas ekspertu pieejamību reģionos pēc procesa virzītāja pieprasījuma ārpus Centra darba laika, nodrošinot cietušo personu apskati un bioloģiskā materiāla paņemšanu seksuālās vardarbības gadījumos, kā arī liķa apskati notikuma vietā vardarbīgas nāves vai aizdomu par vardarbīgu nāvi gadījumos, Centrā turpinātas darbības Izbraukuma vienības izveidei.

Centrs 2025. gadā turpināja darbu saistībā ar plānoto Seksuālā vardarbībā cietušo atbalsta centra (SVAC) izveidi Latvijā - TMED direktors atbilstoši Centra deleģējumam piedalījās VM izveidotajā darba grupā un sadarbībā ar RAKUS ginekologiem turpināja darbu pie vardarbībā cietušo apskates protokola izstrādes. Darba grupas darbība plānota arī 2026. gadā.

Centra pārstāvji piedalījās Inovācijas laboratorijā par elektronisko medicīnisko apliecību izstrādi un apriti.

Sadarbībā ar NMPD KMC pārstāvjiem tika organizētas galda mācības ar mērķi pārbaudīt Centra speciālistu gatavību rīcībai ārkārtas situācijās, t.sk lēmumu pieņemšanai atbilstoši Centra Ārkārtas situāciju vadības plānā un citos iekšējos normatīvos aktos noteiktajam. Galda mācībās tika gūtas svarīgas atziņas, kas būtu piemērojamas ārkārtas situācijās un ir iekļaujamās Centra iekšējos normatīvos aktos, to aktualizācijas procesā.

Centrs jau otro gadu pēc kārtas piedalījās Civilās aizsardzības Operacionālā vadības centra un NMPD KMC organizētajās mācībās par ārkārtas situācijām. Centru šajās mācībās pārstāvēja TMED vadība.

Turpināta tiesu medicīnisko ekspertīžu nodrošināšana "Bērna māja" (Barnahus), kas ir starptautiski atzīts speciālistu sadarbības modelis un droša vieta, kas izveidota, lai sniegtu vispusīgu atbalstu bērniem, kuri cietuši no vardarbības vai bijuši tās liecinieki. Šīs programmas galvenā būtība ir nodrošināt, ka visi nepieciešamie speciālisti strādā „zem viena jumta”, tādējādi pasargājot bērnu no atkārtotas traumēšanas tiesvedības vai izmeklēšanas procesā.

Nodrošināta dalība "Bērna māja" Uzraudzības padomē, sadarbībā ar BKUS ginekologiem un Ginekologu asociāciju apspriesti jautājumi par seksuālā vardarbībā cietušo nepilngadīgo apsekošanu BKUS ārpus Centra darba laika.

Sadarbībā ar RSU Centrs nodrošinājis trīs tiesu medi-

cīnas rezidentiem pēcdiploma izglītību tiesu medicīnas jomā un divu zinātnisko darbu izstrādes procesu.

Centrs mērķtiecīgi turpināja uzturēt augstu līmeni starptautisko kvalitātes vadības sistēmu standartu īstenošanā. Pārskata periodā veiksmīgi noritēja LATAK uzraudzības process, apliecinot atbilstību standartam LVS EN ISO/IEC 17025:2017 „Testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju kompetences vispārīgās prasības (ISO/IEC 17025:2017)”. Rezultātā Centram saglabāta akreditācija atbilstībai minētā standarta prasībām nereglamentētajā akreditācijas sfērā:

- DNS genotipa noteikšana cilvēka bioloģiskajā materiālā;

- psihoaktīvo vielu identificēšana cilvēka bioloģiskajā materiālā un lietiskajos pierādījumos;

- ķīmisko elementu (no Ca līdz U) noteikšana bioloģiskajā materiālā, nomazgājumos no ādas, lietiskajos pierādījumos, ūdenī un citos šķidrumos;

- autopsijā iegūtu cilvēka audu morfoloģiskās ainas un trīsvalento dzelzi saturošu savienojumu (hemosiderīna) noteikšana,

- aktualizētas metožu "Barbiturātu identificēšana biomateriālā", "Kokaīna identificēšana biomateriālā" un "Opiātu identificēšana biomateriālā" versijas.

2.

DARBĪBAS REZULTĀTI

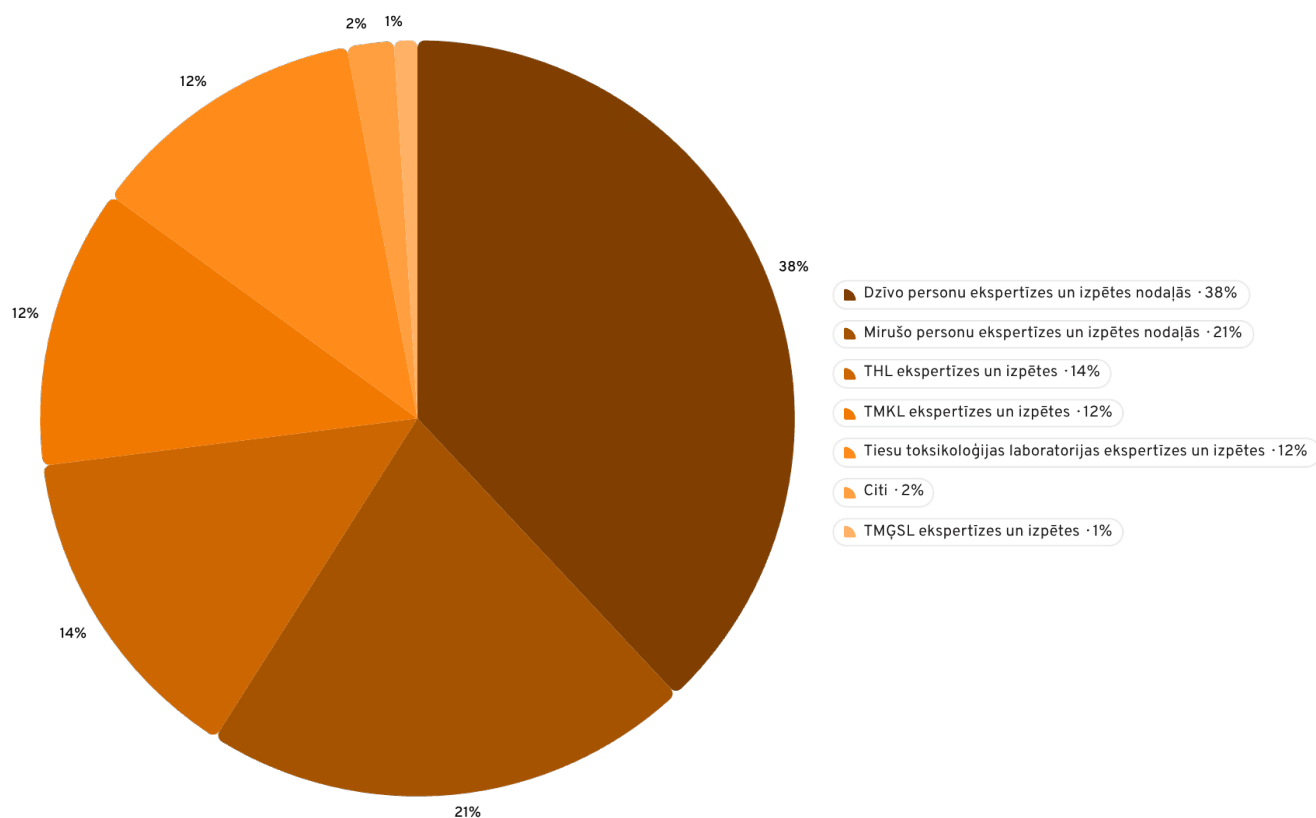
VALSTS TIESU MEDICĪNAS EKSPERTĪZES CENTRS

Pārskata periodā:

- veiktas visas (100%) ar procesa virzītāja lēmumu noteiktās tiesu medicīniskās ekspertīzes un izpētes, sagatavojot tiesību aktu un kvalitātes prasībām atbilstošus, zinātniski pamatotus eksperta atzinumus (12233);
- atbilstoši Valsts policijas pieprasījumiem (100 %) nodrošināta tiesu medicīnas eksperta dalība cietušo apskatēs, ekspertīžu veikšanā un bioloģiskā materiāla paņemšanā ekspertīzei seksuālās vardarbības gadījumos, kā arī tiesu medicīnas eksperta klātbūtne notikuma vietā vardarbīgas nāves vai aizdomu par vardarbīgu nāvi gadījumos iespējami īsā laikā pēc pieprasījuma saņemšanas (99);
- pēc tiesas uzaicinājuma nodrošināta tiesu medicīnas eksperta dalība tiesas sēdēs (100 %) (152);
- veikta liķa bioloģiskā materiāla arhivēšana (1335), tostarp atbilstoši Ministru kabineta 2005. gada 23. augusta noteikumiem Nr. 620 „DNS Nacionālajā datu bāzē iekļaujamo ziņu, kā arī bioloģiskā materiāla un bioloģiskās izcelsmes pēdu izņemšanas kārtība” prasībām. Kopējais darbības rezultātu rādītājs bija 13 819.

Minētā rādītāja izpildi veido:

- dzīvo personu ekspertīzes – 38 % (5289);
- Tiesu toksikoloģijas laboratorijas veiktās izpētes – 21% (2845);
- mirušo personu ekspertīzes – 14 % (1942);
- Tiesu histoloģijas laboratorijas veiktās izpētes – 12 % (1689);
- Tiesu medicīnas ģenētikas un seroloģijas laboratorijas veiktās izpētes – 2 % (284);
- Tiesu medicīniskās kriminālistikas laboratorijas izpētes – 1 % (184);
- Citi ar ekspertīžu un izpētes procesiem saistītie rādītāji, t.sk. dalība tiesas sēdēs (152), izbraukumi uz notikuma vietām (99) un liķa bioloģiskā materiāla paraugu arhivēšana (1335) – 12 %.

2. attēls. 2025. gadā veiktās tiesu medicīniskās ekspertīzes un izpētes sadalījumā pa jomām (kopā: 12233)

KOPĀ		13 819
	Dzīvo personu ekspertīzes un izpētes	5 289
	Mirušo ekspertīzes un izpētes	1 942
	t.sk. komisijas un kompleksās ekspertīzes	134
	THL	1 689
	TMĢSL	284
	TMKL	184
	TTL	2 845
	Latvijas audu bankas nodaļa (<i>biotransplantātu skaits</i>)	0
	Arhivēto paraugu skaits Centra laboratorijās	1 335
	Tiesas sēdes	152
	Izbraukumi uz notikuma vietām	99

1. tabula Darbības rezultāti 2025. gadā

Kopējais tiesu medicīnisko ekspertīžu un izpēšu skaits korelē ar vispārējām statistikas tendencēm valstī – iedzīvotāju skaitu, dzimstības un mirstības rādītājiem, kā arī to ietekmē 2018. gada 20. jūnijā pieņemtie grozījumi Kriminālprocesa likumā, ar kuriem tika atcelts 195. pants par obligātās ekspertīzes noteikšanu, tostarp nāves cēloņa un miesas bojājumu smaguma pakāpes noteikšanai. Rezultātā VP amatpersonai ir noteicošā loma lēmuma pieņemšanā par tiesu medicīniskās ekspertīzes nepieciešamību katrā konkrētajā gadījumā, kad konstatēta vardarbība vai pastāv aizdomas par to, kas turpmākajā izmeklēšanas un iztiesāšanas procesā var kalpot kā noziedzīga nodarījuma objektīvs un pamatots pierādījums.

Analizējot Centrā 2025. gadā veiktās tiesu medicīniskās ekspertīzes un izpētes, redzams, ka lielākais apjoms bijis dzīvo personu ekspertīzēs – sagatavoti 5289 eksperta atzinumi. Otrajā vietā pēc apjoma ir TTL veiktais darbs – 2845 toksikoloģiskās izpētes, tostarp mirušo bioloģiskā materiāla analīzes mirušo ekspertīžu ietvaros, kā arī maksas pakalpojumi RAKUS TSK akūtu pacientu izmeklēšanai, lai noteiktu dažādas toksiskas un indīgas vielas, t.sk. narkotiskās un psiho-

aktīvās vielas. Veiktas arī 1942 mirušo personu ekspertīzes – tiesu medicīnai raksturīgākajā darbības jomā, kas nosaka galvenās tendences un būtiski ietekmē Centra laboratorijās veikto izpēšu apjomu.

2025. gadā Centrs kopumā sniedzis 434 maksas pakalpojumus (izpētes). Lielāko daļu jeb 364 pakalpojumus nodrošināja TTL, izpildot noslēgtā līguma saistības ar RAKUS TSK. Valmieras reģionālajā nodaļā, pamatojoties uz sadarbības līgumiem ar SIA "Vidzemes slimnīca" un SIA "Cēsu klīnika", sniegti 23 maksas pakalpojumi.

2025. gadā Liķa bioloģiskā materiāla arhīvā sagatavoti 1335 bioloģiskā materiāla paraugi. Šos paraugus atbilstoši MK 2005. gada 23. augusta noteikumiem Nr. 620 „DNS Nacionālajā datu bāzē iekļaujamo ziņu, kā arī bioloģiskā materiāla un bioloģiskās izcelsmes pēdu izņemšanas kārtība” izmanto personu identifikācijai. Daļa no paraugiem tiek izmantota arī DNS Nacionālās datu bāzes uzturēšanai.

Būvniecības un remonta dēļ 2025. gadā LABN nebija iespējams nodrošināt audu ieguvu.

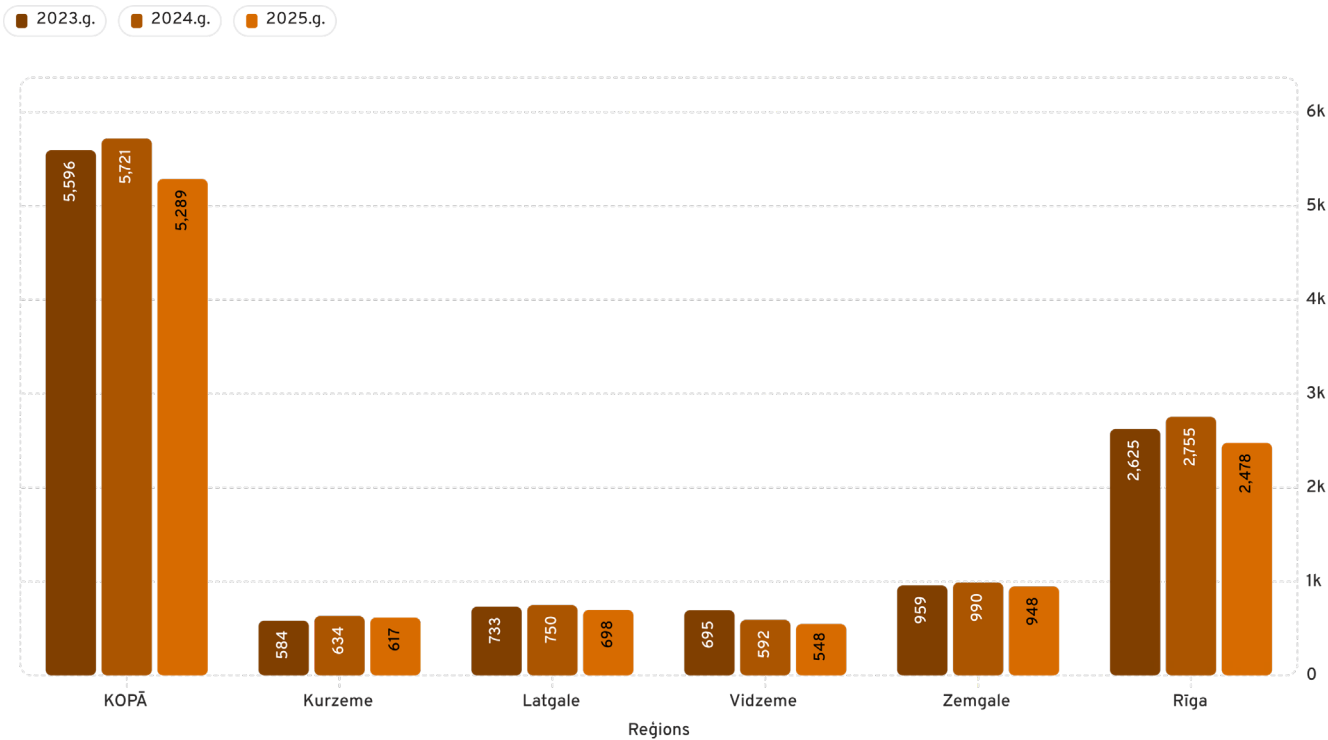
Centra darbības stratēģisko snieguma rādītāju analīze

2. tabula

Galvenie snieguma rādītāji	2025. gada prognoze	2025. gada izpilde
Veiktas kvalitatīvas, starptautisko standartu prasībām atbilstošas tiesu medicīniskās ekspertīzes/ izpētes un sagatavoti zinātniski pamatoti, objektīvi, ticami eksperta atzinumi	99 %	100 %
Pamatotu atkārtotu ekspertīžu skaits (% no visu ekspertīžu/ izpētes skaita)	bāzes rādītājs nepalielinās	0
Laboratoriju akreditācijas sfēras paplašināšana (jauno metožu skaits)	3	3 Aktualizētas metožu "Barbiturātu identificēšana biomateriālā", "Kokaīna identificēšana biomateriālā" un "Opiātu identificēšana biomateriālā" jaunas versijas
Pozitīvi rezultāti starptautiskajās prasmes pārbaudēs	90-100 %	90-100 %
Tiesu medicīnisko procesu elektronizācija saistībā ar plānoto e-lietas platformas un E-veselības sistēmas attīstību	Turpināts darbs pie ierosinātās integrācijas ar e-veselības sistēmu, e-lietas platformu elektroniski parakstītu dokumentu aprites nodrošināšanai.	99% gadījumu eksperta atzinumi tiek sagatavoti elektroniski parakstīti, kā arī, iespēju robežās elektroniski tiek noformētas medicīniskās apliecības par nāves cēloni. Tiesu medicīnas ekspertīžu un izpētes procesu turpmākā digitalizācija ir iekļauta "Digitālās veselības stratēģijā līdz 2029. gadam" (23-TA-824) un "Digitālās transformācijas pamatnostādņēs 2021.–2027. gadam".
Mūsdienu prasībām atbilstošu tehnoloģisko risinājumu ieviešana tiesu medicīnisko procesu efektivitātes veicināšanai	Turpinās jauna laboratoriju aprīkojuma iegāde un jaunu tehnoloģiju apgūšana, uzsākta jaunu metožu izstrāde un ieviešana.	Tika iegādātas jaunas iekārtas: TTL: uzstādīta jauna augstas veiktspējas analītiskā iekārta - šķidruma hromatogrāfs Shimadzu LC-2050C 3D. - iegādāta un sāka lietot jaunas iekārtas: pusautomātisko SPE paraugu sagatavošanas iekārtu Resolvex M10 48 un automātisko trauku mazgāšanas mašīnu Smeg GW 1260SC. TMĢSL: - uzstādīti divi jauni UVT-S-AR DNS/RNS UV attīrīšanas boksi, - pieci baktericīdie caurplūdes gaisa recirkulātori UVR-Mi, - divi jauni laminārie skapji Bioair Safe Mate Eco+, - viens Asecos velkmes skapis, - Asecos skapis ar velkmi ķīmisko vielu uzglabāšanai, - Liķu bioloģiskā materiāla arhīvā uzstādīta jauna saldētava PHCBI MDF-U731M. THL: jauns digitāls mikroskops (Nikon Eclipse Ci Lplus) fāzes kontrastam ar polarizāciju un digitālo kameru - ergonomisks laboratorijas mikroskops ar labu optisko izšķirtspēju un papildu opcijām, - multifunkcināla audu krāsošanas iekārta Medite TST44 +; - bioloģiskā materiāla izgriešanas galds un uzstādīts laboratorijas telpās.
Personāla mainības līmenis	10–15 % robežās	5,83 %

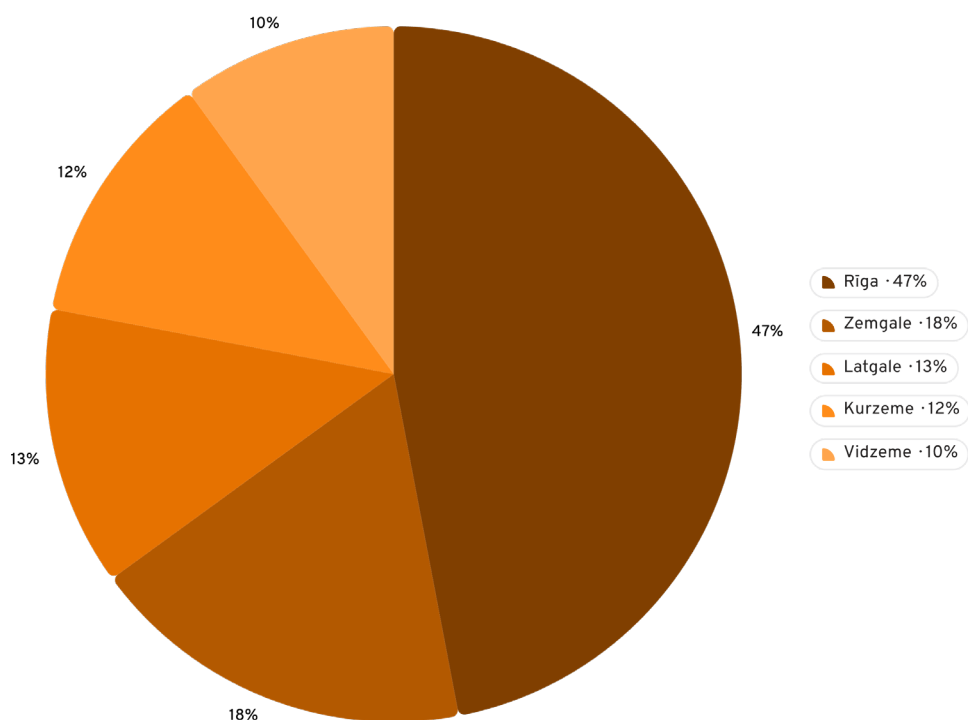
Galvenie snieguma rādītāji	2025. gada prognoze	2025. gada izpilde
Klientu un partneru apmierinātība ar sadarbību un komunikāciju	>90 %	Atbilstoši kvalitātes pārvaldības sistēmas prasībām klientu apmierinātības pētījumu veic reizi divos gados, kārtējais pētījums tiks veikts 2026. gadā.
Īstenotie videi draudzīgie un klimatam neitrālie risinājumi (pasākumi) energoefektivitātes paaugstināšanai (skaits)	1	Noslēgto līgumu ietvaros turpinās būvdarbi Hipokrāta ielā 2 k-17 un k-6, Rīgā.
Struktūrvienībās strādājošo jauno tiesu medicīnas ekspertu skaits	0	0
Nodrošināta rezidentu apmācība	3	3
Realizēta zinātniski pētnieciskā darbība - izstrādāto zinātniski pētniecisko darbu skaits	0	0

2.1. DZĪVO PERSONU TIESU MEDICĪNISKĀS EKSPERTĪZES UN IZPĒTES

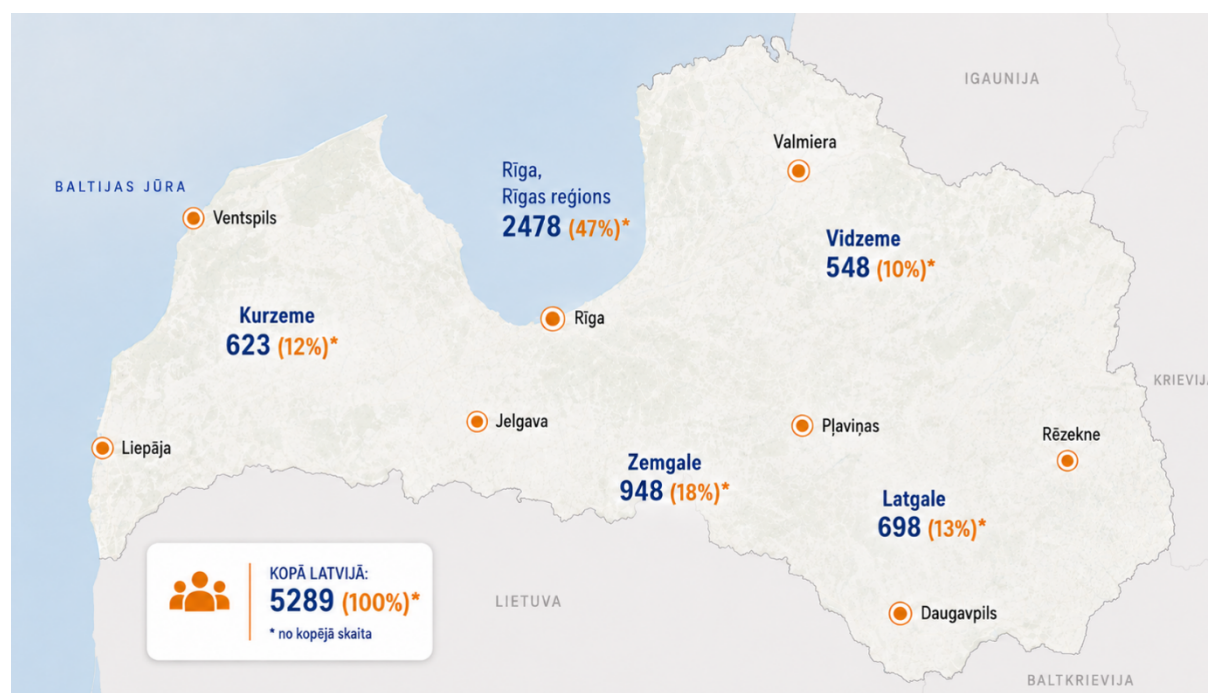

3. attēls. Dzīvo personu tiesu medicīniskās ekspertīzes un izpētes dalījumā pa Latvijas reģioniem 2023.-2025.g.

VALSTS TIESU MEDICĪNAS EKSPERTĪZES CENTRS

4. attēls. Dzīvo personu tiesu medicīniskās ekspertīzes un izpētes Latvijas reģionos 2025. gadā

Kopējais dzīvo personu ekspertīžu skaits: 5289

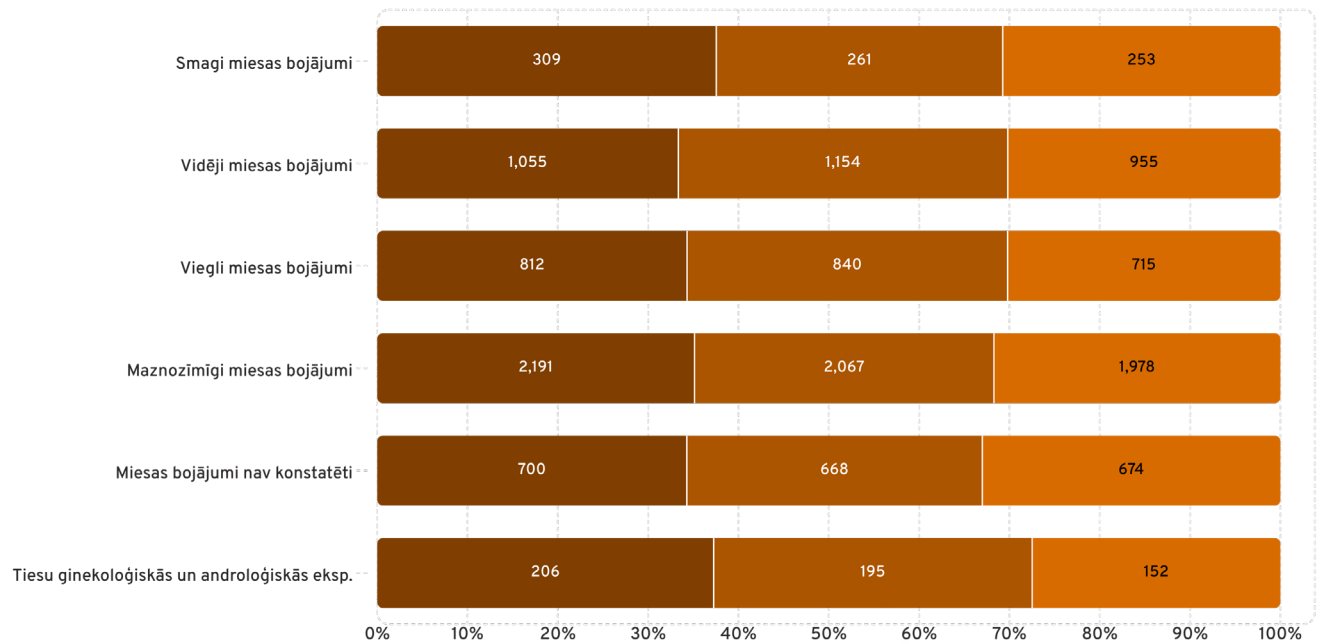
*% - no kopējā dzīvo personu ekspertīžu skaita

5. attēls. Dzīvo personu tiesu medicīnisko ekspertīžu skaits Latvijā 2025. gadā

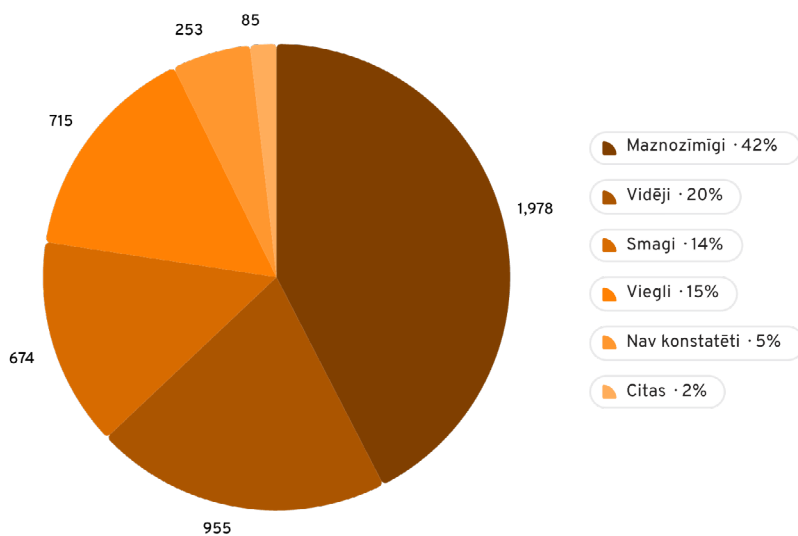
2025. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

2023.g. 2024.g. 2025.g.

Kategorija

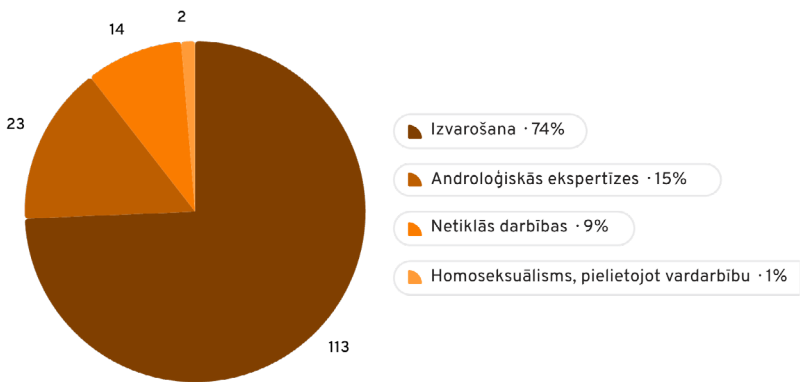

6. attēls. Dzīvajām personām veiktās tiesu medicīniskās ekspertīzes Latvijā, 2023.–2025. gadā

7. attēls. Ekspertīzes miesas bojājumu smaguma pakāpes noteikšanai 2025. gadā

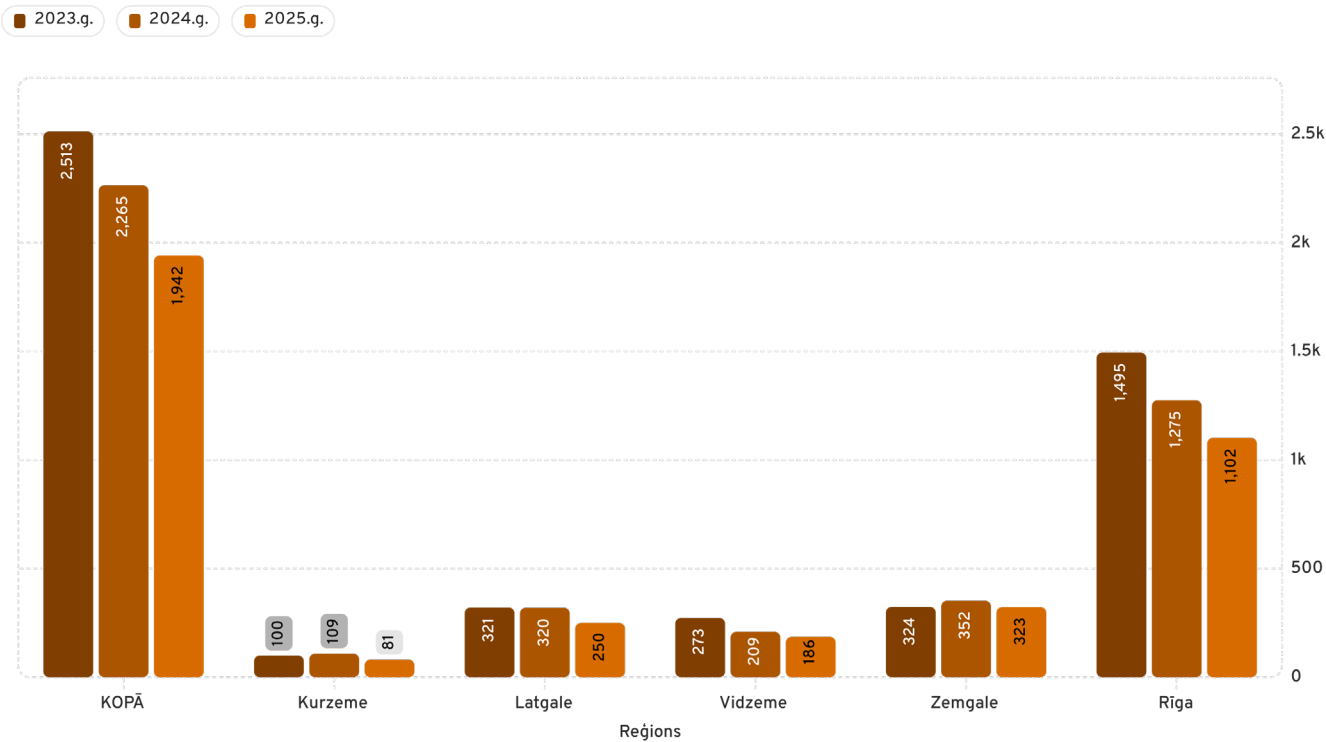
Analizējot dzīvo personu tiesu medicīniskās ekspertīzes, redzams, ka, tāpat kā iepriekšējos gados, lielāko daļu jeb aptuveni 88 % veido ekspertīzes miesas bojājumu smaguma pakāpes noteikšanai. No tām smagi miesas bojājumi konstatēti 5 % gadījumu, vidēji smagi – 21 %, viegli – 15 %, maznozīmīgi – 42 %, savukārt 15 % gadījumu miesas bojājumi netika konstatēti.

8. attēls. Tiesu ginekoloģisko un androloģisko ekspertīžu struktūra 2025. gadā

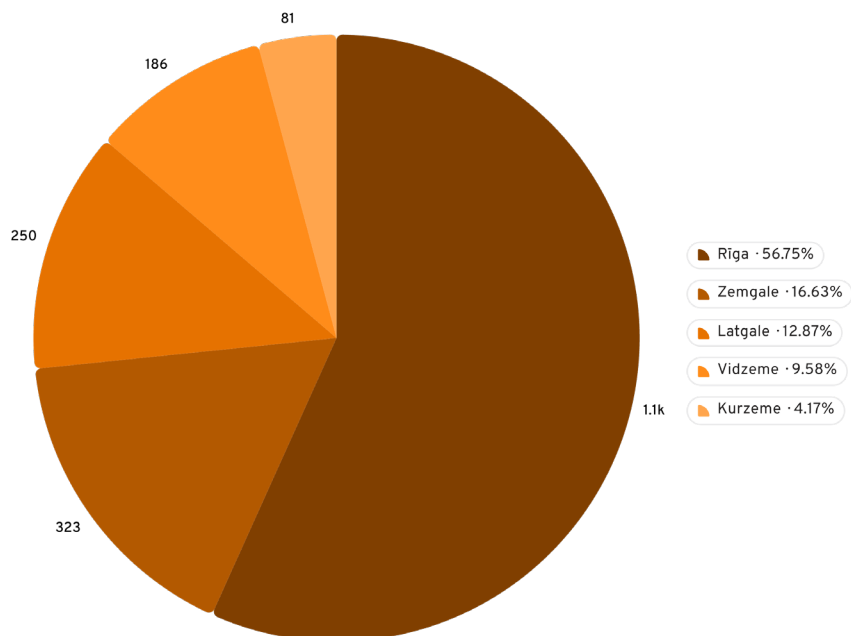
No visām ekspertīzēm 66 % veiktas nepilngadīgām personām (līdz 18 gadu vecumam). Tas ir neliels samazinājums salīdzinājumā ar 2024. gadu, kad šis rādītājs bija 68 %, bet ievērojams pieaugums salīdzinājumā ar 2023. gadu, kad tas bija 59 %.

2.2. MIRUŠO TIESU MEDICĪNISKĀS EKSPERTĪZES UN IZPĒTES

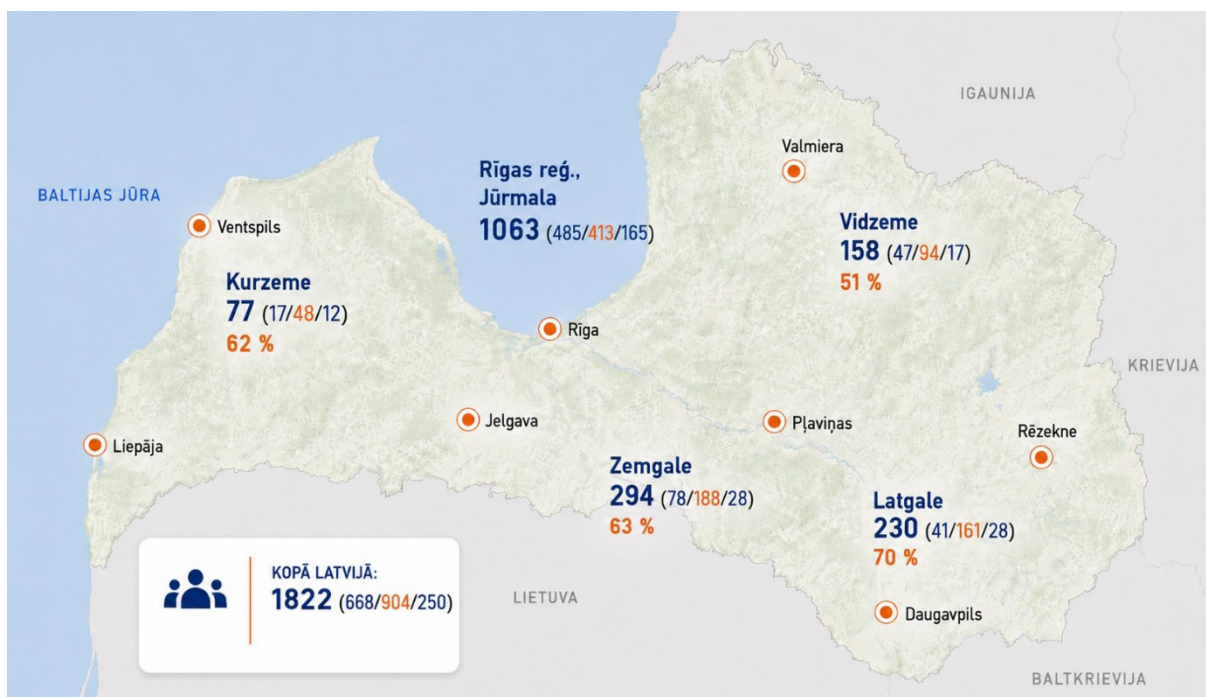

9. attēls. Mirušo tiesu medicīniskās ekspertīzes un izpētes dinamika Latvijas reģionos 2023.-2025. gadā

2025. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

10. attēls. Mirušo tiesu medicīniskās ekspertīzes un izpēti Latvijas reģionos 2025. gadā

*% - vardarbīgas nāves gadījumu skaits no kopējā autopsiju skaita.

Tiesu medicīnisko ekspertīžu (autopsiju) skaits 1822

Nevardarbīga nāve 668

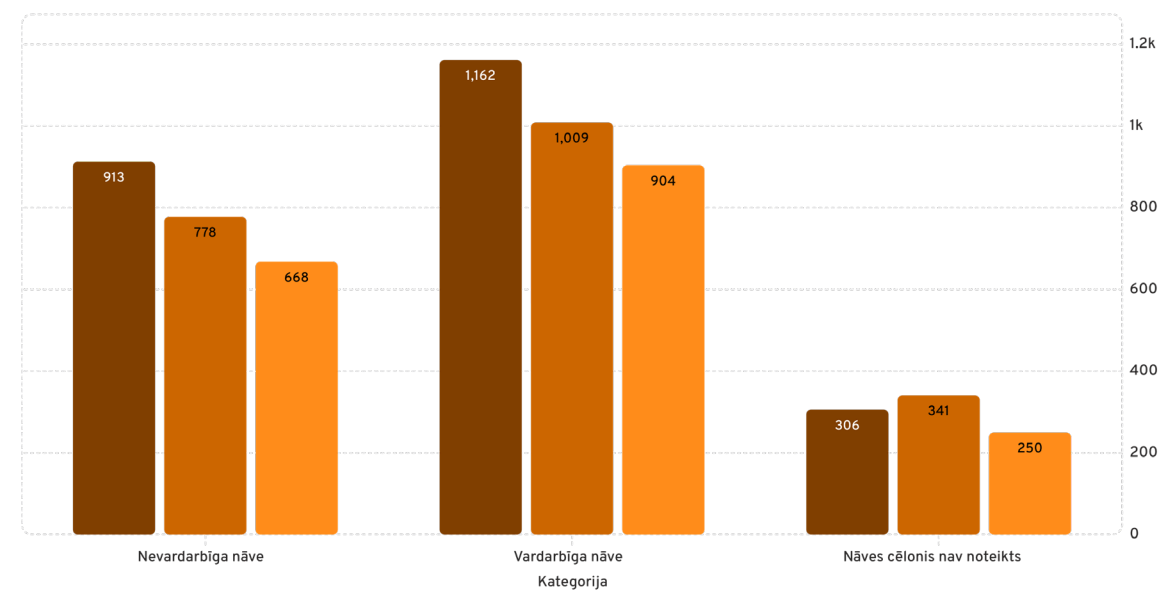
Vardarbīga nāve 904

Nāves cēlonis nav noteikts 250

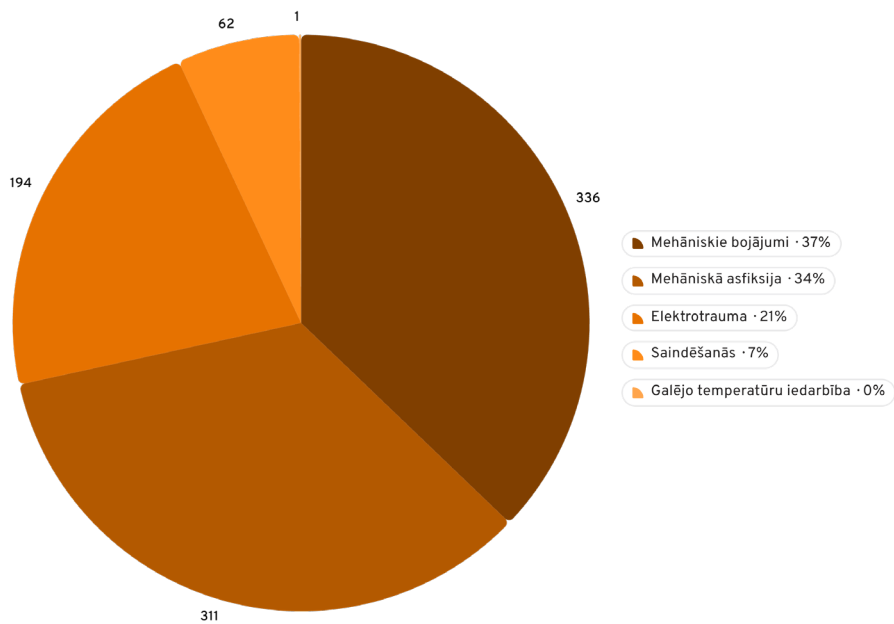
11. attēls. Tiesu medicīnisko ekspertīžu (autopsiju) skaits Latvijā 2025. gadā

VALSTS TIESU MEDICĪNAS EKSPERTĪZES CENTRS

2023 2024 2025

12. attēls. Tiesu medicīnisko ekspertīžu (autopsiju) skaits pēc nāves veida Latvijā, 2023.-2025. gadā

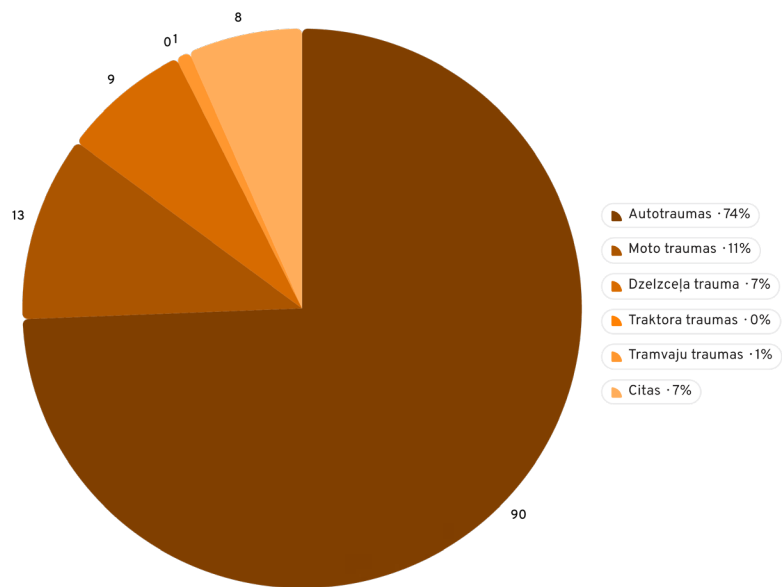
13. attēls. Vardarbīgas nāves veidi pēc mehānisma 2025. gadā

3. tabula

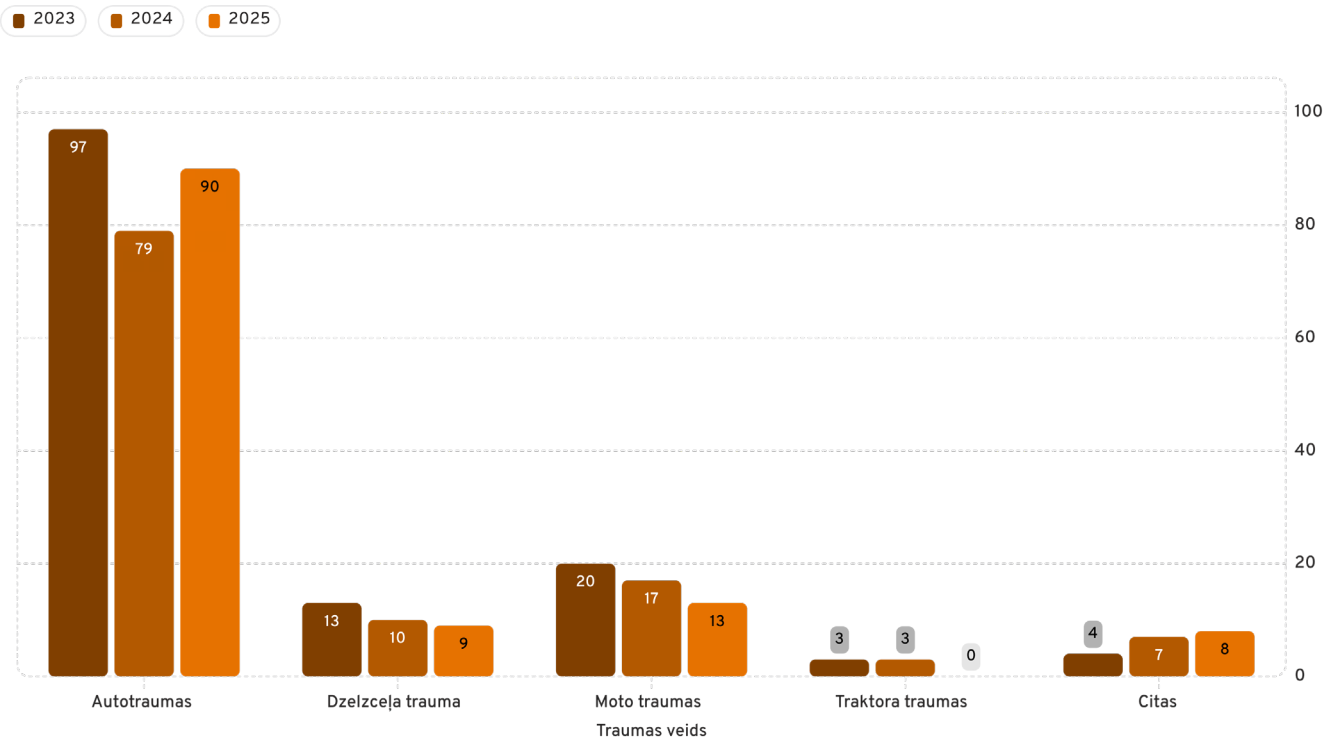
Vardarbīgas nāves veidi pēc lietas apstākļiem Latvijā, 2023.-2025. gadā

	2023	2024	2025
Slepkavības	62	62	50
Pašnāvības	265	253	253
Sadzīves un darba traumas:	835	694	601
t.sk. noslikuši	120	100	98

2025. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

14. attēls. Letālie ceļu satiksmes negadījumi 2025. gadā

15. attēls. Letālo transporta traumu dinamika 2023.-2025. gadā

4. tabula

Bērnu un pusaudžu (līdz 18 g.v.) vardarbīgās nāves veidi pēc lietas apstākļiem Latvijā 2025. gadā

	Bērni līdz 1 g.v.	Bērni no 1 līdz 10 g.v.	Bērni no 11 līdz 15 g.v.	Pusaudži no 16 līdz 18 g.v.	2025. gadā kopā
Nelaiemes gadījumi	9	2	1	0	12
Pašnāvības	0	0	2	1	3
Slepkavības	0	0	1	0	1
Kopā:	9	2	3	1	16

2.3. KOMISIJAS TIESU MEDICĪNAS EKSPERTĪZES

5. tabula

Komisijas ekspertīzes 2023.-2025. gadā Latvijā

	2023	2024	2025
Ekspertīžu (dzīvām personām un mirušajiem) kopējais skaits	107	131	134
Dzīvām personām	83	113	120
t.sk. atkārtotās	1	8	8
Mirusām personām	24	18	14
t.sk. atkārtotās	1	2	0
Lietisko pierādījumu kom-pleksās ekspertīzes	5	11	7
t.sk. atkārtotās	0	0	0

2025. gadā atkārtotu ekspertīžu skaits, salīdzinot ar 2024. gadu, saglabājās nemainīgs. Atkārtotas ekspertīzes tika veiktas tikai dzīvo personu ekspertīžu jomā. Sešas ekspertīzes bija saistītas ar miesas bojājumu smaguma pakāpes noteikšanu, viena – ar veselības stāvokļa noteikšanu, bet viena – ar ārstniecības personas darbības izvērtēšanu. Atkārtotu ekspertīžu rezultātā ekspertu kļūdas netika konstatētas.

6. tabula

Komisijas ekspertīzes gadījumos,

kas saistītas ar ārstniecības personu profesionālo darbību 2023.-2025. gadā Latvijā

	2023	2024	2025
Ekspertīžu (dzīvām personām un mirušajiem) kopējais skaits	31	35	28
Dzīvām personām	11	21	12
Mirusajiem	21	14	16

Pēdējos gados pieaudzis komisijas ekspertīžu skaits lietās, kas saistītas ar ārstniecības personu profesionālās darbības izvērtēšanu, īpaši administratīvā procesa ietvaros. Visbiežāk šādas lietas tiek ierosinātas, pamatojoties uz personu pieteikumiem par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, kas paredz atbildības izmaksu no Ārstniecības riska fonda par pacienta dzīvībai vai veselībai nodarīto kaitējumu.

Lai šajās ekspertīzēs sniegtu argumentētas un zinātniski pamatotas atbildes uz ekspertīzes noteicēja uzdotajiem jautājumiem, Centrs piesaista dažādu jomu sertificētus augsti kvalificētus ārstus speciālistus, ar kuriem tiek slēgti uzņēmuma līgumi. 2025. gadā sadarbība notika ar 73 ārstiem speciālistiem, tostarp gineko-

2.4. CENTRA LABORATORIJĀS VEIKTĀS EKSPERTĪZES UN IZPĒTES

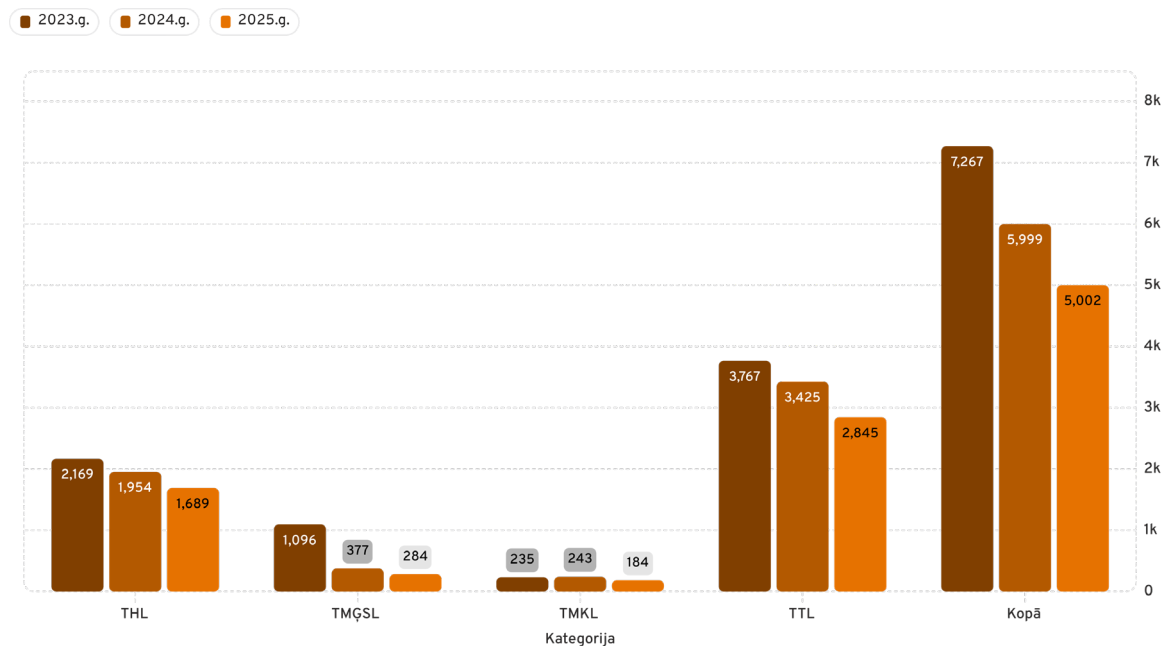
2025. gadā TMLD laboratorijās, pamatojoties uz saņemtajiem dokumentiem, kopumā veiktas 5002 ekspertīzes un izpētes. Tas veidoja 41 % no visām (kopā 12 233) Centra veiktajām ekspertīzēm un izpētēm. Ekspertīzes un izpētes tika veiktas pēc procesa virzītāja un privātpersonu pieprasījumiem – attiecīgi, pamatojoties uz lēmumiem un iesniegumiem, kā arī pēc TMED nodaļu un RAKUS TSK nosūtījumiem saskaņā ar noslēgto līgumu. (skat. 16. attēlu).

TMLD laboratorijās veikto izpēšu apjoms ir tieši atkarīgs no TMED nodaļās veikto mirušo ekspertīžu skaita. Tas ir atkarīgs no vairākiem faktoriem: VP lēmumos uzdoto jautājumu specifika un apjoma, ekspertīzē konstatētā nāves veida, nāves cēloņa diferenciāldiagnostikas nepieciešamības, kā arī no dzīvām personām veikto ginekoloģisko un androloģisko ekspertīžu skaita. Visbiežāk mirušo tiesu medicīniskajās ekspertīzēs laboratoriskās izpētes tiek veiktas THL un TTL, bet sarežģītu traumu un slepkavību gadījumos – arī TMKL. Savukārt TMĢSL ekspertīžu ietvaros galvenokārt veic bioloģiskā materiāla izpēti seksuālās vardarbībā cietušām un aizdomās turētām personām.

TTL pēdējos gados praksē ieviesusi vairākas jaunas augstas izšķirtspējas iekārtas toksikoloģisko izpēšu veikšanai mirušo un dzīvo personu bioloģiskajā materiālā. 2025. gadā ekspluatācijā tika nodots augstas veiktspējas šķidruma hromatogrāfs Shimadzu LC-2050C 3D, kas nodrošina augstu analītisko precizitāti, ļauj identificēt vielas pēc to aiztures laika, veidot atsauces datu bāzi, pielāgot analīžu metodes un veikt noteikto vielu kvantitatīvu analīzi.

2025. gadā laboratorija iegādājās un uzsāka izmantot arī pusautomātisko cietās fāzes ekstrakcijas (SPE - Solid Phase Extraction) paraugu sagatavošanas iekārtu Resolvex M10 48. Tā nodrošina efektīvu un augstas veiktspējas bioloģisko paraugu sagatavošanu turpmākai izpētei ar laboratorijas analītiskajām iekārtām.

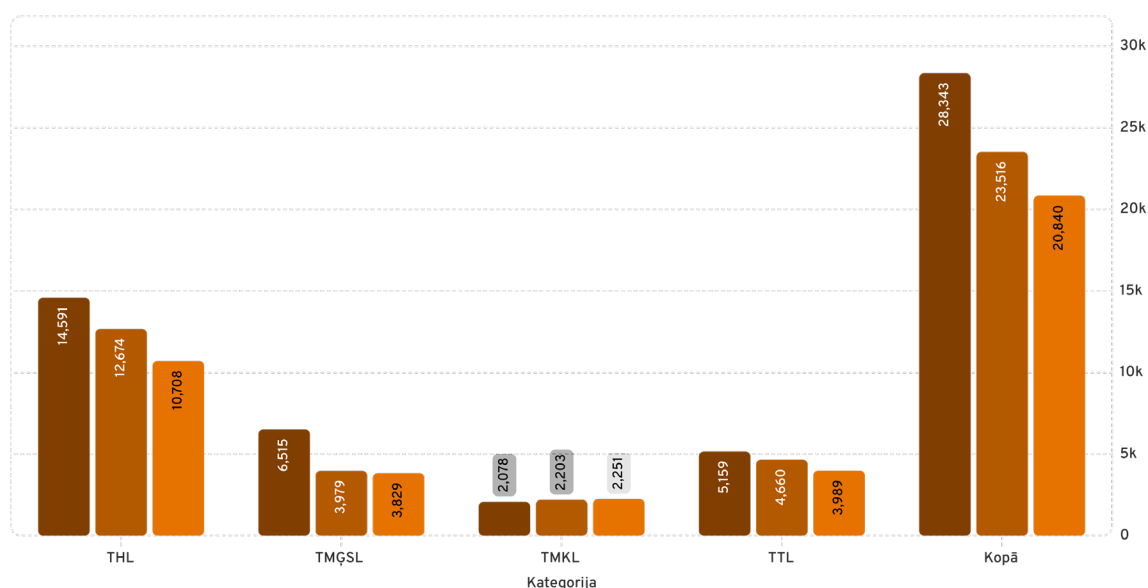
Jaunās iekārtas būtiski uzlabojušas narkotisko un psihotropo vielu, tostarp jauno psihoaktīvo vielu, noteikšanas iespējas un analīžu kvalitāti mirušo bioloģiskajā materiālā. Tas ļauj precīzāk noteikt saindēšanās gadījumus un nāves cēloņus, kā arī nodrošina kvalitatīvu informāciju VP un SPKC Latvijas nacionālajam Reitox kontrolpunktam par narkotisko un psihotropo vielu lietošanu, tostarp saindēšanās gadījumiem.

16. attēls. Ekspertīzes un izpētes TMLD laboratorijās 2023.-2025. g.

Būtisks laboratoriju darba apjoma rādītājs ir izmeklēto objektu skaits, kas atspoguļo gan paveiktā darba apjomu, gan laboratorijas personāla darba noslodzi.

■ 2023.g. ■ 2024.g. ■ 2025.g.

17. attēls. Izmeklēto objektu skaits TMLD laboratorijās 2023.-2025. gadā.

2025. gadā laboratorijas veica 7 kompleksās tiesu medicīnas kriminālistikas un bioloģiskās ekspertīzes. Salīdzinājumā ar 2024. gadu, komplekso ekspertīžu skaits ir nedaudz samazinājies – 2024. gadā veiktas 11 šādas ekspertīzes.

Tiesu histoloģijas laboratorijas (THL) funkcija ir veikt mirušo bioloģiskā materiāla tiesu histoloģiskās ekspertīzes un izpētes nāves cēloņa precizēšanai un noteikšanai.

Tiesu medicīnas ģenētikas un seroloģijas laboratorijas (TMĢSL) funkcija ir veikt lietisko pierādījumu bioloģiskās, seroloģiskās un ģenētiskās tiesu medicīniskās ekspertīzes un izpētes. Laboratorija veic arī paternitātes, maternitātes un cita veida radniecības noteikšanas ekspertīzes, kā arī nodrošina vardarbīgā nāvē mirušu un neatpazītu personu bioloģiskā materiāla uzglabāšanu DNS arhīvā.

Tiesu medicīnas kriminālistikas laboratorijas (TMKL) funkcija ir veikt lietisko pierādījumu tiesu medicīniskās kriminālistikas ekspertīzes un izpētes. Laboratorijā nosaka dažāda veida priekšmetu radīto bojājumu īpašības un veidošanās mehānismu uz ādas, mīkstajiem audiem, kauliem, iekšējiem orgāniem un apģērba, identificē pielietoto priekšmetu pēc bojājumiem uz ķermeņa un apģērba, kā arī izmeklē kaulu atliekas, nosakot personas dzimumu, vecumu un auguma garumu.

TMKL sadarbībā ar Valsts tiesu ekspertīžu biroja Bioloģisko un ķīmisko ekspertīžu departamentu, 2025. gadā veica plānotu starplaboratoriju salīdzināšanos rentģenfluorescentās spektrālās analīzes jomā. Mērī-

jumu rezultāti, kas tika iegūti salīdzināšanas laikā ar TMKL aparātu "SPEKTROSKAN-G MAKČ", bija atbilstoši datiem, kas tika iegūti ar VTEB aparātu "TORNADO M4".

Tiesu toksikoloģijas laboratorijas (TTL) funkcija ir veikt dzīvu personu un mirušo bioloģiskā materiāla, lietisko pierādījumu tiesu toksikoloģiskās ekspertīzes un izpētes tostarp nosakot alkohola, tā homoloģu un „surogātu”, gaistošo toksisko vielu, kodīgo un destruktīvo vielu, narkotisko un psihotropo vielu, dažādu medikamentu u.c. veida vielu noteikšanu. TTL vadītājs LATAK testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju tehniskā eksperta statusā piedalījies akreditētas testēšanas laboratorijas ikgadējā uzraudzības procesā.

Centra laboratorijas darbojas atbilstoši testēšanas laboratorijām izvirzītajām prasībām un kvalitātes nodrošināšanai regulāri piedalās starptautiskajās prasmju pārbaudēs. Plašāka informācija sniegta pārskata 7. sadaļā "Starptautiskā sadarbība".

2.5. LATVIJAS AUDU BANKAS NODAĻA

Latvijas audu bankas nodaļa (LABN) ir Centra struktūrvienība, kas veic miruša cilvēka audu ieguvu, primāro apstrādi un uzglabāšanu, kā arī nodod tos ārstniecības iestādēm sterilu transplantātu izgatavošanai, kurus izmanto ķirurģiskajā praksē dažādu slimību ārstēšanā.

Audu ieguve notiek saskaņā ar likumu "Par miruša cilvēka ķermeņa aizsardzību un cilvēka audu un orgānu izmantošanu medicīnā" un atbilstoši MK 2013. gada 22. oktobra noteikumu Nr. 1176 "Cilvēka audu un šūnu izmantošanas kārtība" prasībām. LABN darbības saskaņā ar nacionālo un starptautisko normatīvo aktu prasībām audu ieguves un izmantošanas jomā.

LABN pamatuzdevums ir iespēju robežās nodrošināt ārstniecības iestādes ar cilvēka audu transplantātiem, tostarp:

- radzenes transplantātiem acu slimību un traumu ārstēšanai,
- kaulu un skrimšļu transplantātiem.

Kopš 2015. gada 15. janvāra LABN ir tiesīga veikt audu un šūnu izmantošanas darbības saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 1176 „Cilvēka audu un šūnu izmantošanas kārtība”. Atļauja ietver kaulu, acu audu un ribu skrimšļu ziedošanu, ieguvu, laboratorisko izmeklēšanu, apstrādi un uzglabāšanu (ZVA audu un šūnu izmantošanas atļauja Nr. AC-2).

Saskaņā ar noslēgto līgumu ar ārstniecības iestādēm pēdējos gados LABN ir iegūti tikai acu audi, kuri izmantoti Paula Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcas Oftalmoloģijas klīnikā.

2025. gadā audu ieguve LABN nebija iespējama, jo Centra galvenajā ēkā Hipokrāta ielā 2, k-6 norisinājās plaši būvdarbi un remontdarbi.

2.6. ZINĀTNISKI METODISKĀ PADOME

Zinātniski metodiskā padome (ZMP) ir Centra konsultatīva institūcija, kas darbojas Centra direktora pakļautībā un pilda padomdevēja funkcijas.

ZMP darbības mērķis ir nodrošināt Centra metodisko, zinātnisko un konsultatīvo darbību, veicināt darbinieku kvalifikācijas celšanu, iezīmēt Centra zinātniski tehniskās attīstības virzienus, sekmēt zinātnes, tehnoloģiju un

inovācijas politikas īstenošanu un koordināciju Centrā.

Centra pamatdarbības nodrošināšanai 2025. gadā sadarbībā ar RSU tiesu medicīnas eksperta specialitātes rezidentūras programmā studēja trīs rezidenti.

Pēc RSU profesionālās augstākās izglītības diploma iegūšanas, kas apliecina tiesu medicīnas eksperta kvalifikāciju, LĀB izsniegtā sertifikāta tiesu medicīnas eksperta pamatspecialitātē un Tiesu ekspertu padomes izsniegtā tiesu eksperta sertifikāta iegūšanas Centrs nodrošina darbu ikvienam jaunajam speciālistam. Tas ļauj piesaistīt un saglabāt kvalificētus tiesu medicīnas ekspertus Centra darbā.

Tiesu medicīnas rezidentūras ceturtā gada rezidente Evelīna Stepīņa izstrādāja pētniecisko darbu "Podocyte positivity for HSP70 and tubular vacuolization can support the diagnosis fatal hypothermia", kas tiks prezentēts Starptautiskās tiesu zinātņu asociācijas (IAFS) 24. kongresā Sofijā. Pētījums izstrādāts ERASMUS+ 6 mēnešu rezidentūras programmas studiju tiesu patoloģijā un histoloģijā ietvarā Zviedrijā.

Trešā gada rezidents Romāns Bubins uzsāka pētnieciskā darba "Komisijas ekspertīzes Tiesu patoloģijā VTMEC" izstrādi.

Centrā 2025. gadā Rīgas Stradiņa universitātes Medicīnas fakultātes studente Amanda Gailāne ZMP locekles, Tiesu medicīnas ekspertīžu departamenta direktores un vecākās tiesu medicīnas ekspertes Dr. med. Jolantas Liepiņas vadībā izstrādāja pētniecisko darbu "Seksuālās vardarbības līdz 18 gadu vecumam raksturojums tiesu medicīniskā aspektā Latvijā no 2021. līdz 2023. gadam". Darbs ir iesniegts publikācijai, un to plānots prezentēt 24. Starptautiskās tiesu zinātņu asociācijas (IAFS) kongresā Sofijā, Bulgārijā.

Atbilstoši veselības ministra rīkojumam turpmākajiem trim gadiem Centrā ik gadu plānotas divas rezidentūras vietas.

Lai iepazīstinātu potenciālos tiesu medicīnas rezidentūras kandidātus ar Centru un tiesu medicīnas eksperta specialitāti, ZMP priekšdētājs Ojārs Teteris RSU sagatavoja audiolekciju, kuru kandidāti var noklausīties pirms rezidentūras programmas izvēles.

LĀB Apmācītiesīgo ārstu sarakstā 2025. gadā iekļauti 18 tiesu medicīnas eksperti, kuri piedalās tiesu medicīnas eksperta specialitātes rezidentu un viesrezidentu apmācībā.

Saskaņā ar sadarbības līgumiem ar ārstniecības iestādēm nodrošināta internās medicīnas, neiroķirurģijas un patoloģijas specialitāšu rezidentu apmācība tiesu medicīnas kursā.

3.

PROGRAMMAS VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻU IZ- LIETOJUMA EFEKTIVI- TĀTES IZVĒRTĒJUMS

2025. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Centra pamatdarbība pārskata periodā tika finansēta no valsts budžeta līdzekļiem un pašu ieņēmumiem budžeta apakšprogrammu „Tiesu medicīniskā ekspertīze”, „Rezidentu apmācība” un “Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2021.-2027.)” ietvaros.

Budžeta apakšprogrammas „Tiesu medicīniskā ekspertīze” ietvaros (EUR 5 542 299) Centrs veica šādas aktivitātes:

- tiesu medicīnisko ekspertīžu veikšana vardarbīgā nāvē mirušajiem, neatpazītām mirušām personām;
- tiesu medicīnisko ekspertīžu veikšana cietušajām un aizdomās turētām personām;
- lietisko pierādījumu tiesu medicīnisko ekspertīžu veikšana;
- konsultatīvas palīdzības sniegšana tiesībaizsardzības un ārstniecības iestādēm tiesu medicīnas jomā.

Budžeta apakšprogrammas “Rezidentu apmācība” ietvarā Centrs apguva finansējumu EUR 112 781 apmērā un nodrošināja trīs tiesu medicīnas rezidentu apmācību.

Budžeta apakšprogrammas “Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2021-2027)” ietvarā Centrs apguva finansējumu EUR 2 531 843 apmērā, nodrošinot projekta Nr. 4.1.1.1/1/23/I/001 “Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra infrastruktūras attīstība” īstenošanu.

Būtiskas izmaiņas pārskata periodā, kas ietekmēja budžeta apakšprogrammu „Tiesu medicīniskā ekspertīze”:

- palielināts finansējums EUR 169 099 apmērā pasākuma “Uzturēt un pilnveidot Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra tehnoloģisko nodrošinājumu noziedzīgos nodarījumos cietušo un aizdomās turēto personu tiesu medicīnisko ekspertīžu realizācijai atbilstoši starptautiskās prakses kvalitātes standartiem; veicināt ekspertīzes procesa kapacitātes palielināšanu un stiprināšanu, nodrošināt laboratorijas darba nepārtrauktību, kvalitāti un pilnveidi” 2024. gada IV ceturksnī uzsākto un 2025. gada IV ceturksnī pabeigto darbību īstenošanai;

- palielināts finansējums EUR 229 255 apmērā pasākuma “Uzturēt un pilnveidot Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra tehnoloģisko nodrošinājumu noziedzīgos nodarījumos cietušo un aizdomās turēto personu tiesu medicīnisko ekspertīžu realizācijai atbilstoši starptautiskās prakses kvalitātes standartiem; veicināt ekspertīzes procesa kapacitātes palielināšanu un stiprināšanu, nodrošināt laboratorijas darba nepārtrauktību, kvalitāti un pilnveidi” 2025. gada IV ceturksnī uzsākto darbību īstenošanai;
- palielināts finansējums EUR 58 385 apmērā darbinieku kapacitātes stiprināšanai un ēku infrastruktūras uzturēšanai un ilgtspējas nodrošināšanai;
- palielināts finansējums EUR 22 853 apmērā informācijas sistēmas pilnveides un uzturēšanas izdevumu segšanai;
- samazināti izdevumi par EUR 1192 saistībā ar VM īstenoto autotransporta centralizāciju ietvaros, kompensējot NMPD izdevumus par VTMEC autotransporta uzturēšanu.

VALSTS TIESU MEDICĪNAS EKSPERTĪZES CENTRS

7. tabula

Programmas valsts budžeta līdzekļu izlietojums 2024.-2025. gadā

Informācija par valsts budžeta līdzekļu un maksas pakalpojumu ieņēmumiem un to izlietojumu (EUR)

Nr. p.k.	Posteņa nosaukums	Iepriekšējā 2024. gada (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā (2025. gads) apstiprināts plāns, tāme gadam	faktiskā izpilde
1.	Ieņēmumi (kopā):	8 664 199	8 436 050	8 186 922
1.1.	dotācija no vispārējiem ieņēmumiem kopā	8 413 659	7 875 866	7 868 285
1.1.1.	tostarp: dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	8 413 659	7 875 866	7 868 285
1.2.	transferti	159 128	398 354	223 016
1.3.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	91 412	161 830	95 621
2.	Izdevumi (kopā):	8 672 567	8 436 050	8 186 922
3.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	5 489 381	5 546 195	5 418 173
3.1.	Atlīdzība:	5 060 273	4 991 403	4 927 608
3.1.1.	atalgojums	3 903 696	3 844 859	3 839 215
3.1.2.	darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas, sociālie pabalsti un kompensācijas	1 156 577	1 146 544	1 088 393
3.2.	Preces un pakalpojumi:	429 108	554 792	490 565
3.2.1.	komandējumi	7 767	844	844
3.2.2.	pārējie uzturēšanas izdevumi	421 341	553 948	489 721
3.4.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
4.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem:	3 183 186	2 889 855	2 768 749
4.2.1.	kapitālās iegādes	306 936	701 021	587 493
4.2.2.	intelektuālie īpašumi	0	0	0
4.2.3.	kapitālais remonts, rekonstrukcija	2 876 250	2 188 834	2 181 256
4.2.4.	ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos	0	0	0

Centra darbības nodrošināšanai piešķirtā dotācija no vispārējiem ieņēmumiem un pašu ieņēmumi izlietoti saskaņā ar VM apstiprinātajiem finansēšanas plāniem un tāmēm.

4.

UZLABOJUMI PAKAL- POJUMU KVALITĀTĒ UN IESTĀDES ADMINISTRĒ- ŠANAI

Sabiedrības informēšana par Centra sniegtajiem pakalpojumiem: aktualizēta un papildināta informācija Centra tīmekļa vietnē, t. sk. sadaļa "Profesionāļiem".

Veikts darbs pie Centra pakalpojumu kataloga (portfolio) izveides, ar mērķi grupēt pakalpojumus un samazināt to skaitu, bet vienlaikus apmierinot klientu vajadzības, atbilstoši noteiktajam Ministru kabineta 2024. gada 4. jūnija rīkojumā Nr. 444 "Par Pakalpojumu vides pilnveides plānu 2024.–2027. gadam".

Veikta ekspertīžu kvalitātes kontrole: atbilstoši 2025. gada kvalitātes kontroles plānam, iekšējās kvalitātes kontroles procedūrai un pilnveidotajiem kritērijiem veikta TMED un TMLD eksperta atzinumu un izpētes aktu kvalitātes kontrole.

Veikti iekšējie kvalitātes auditi: pamatojoties uz Centra 09.04.2025. apstiprināto "Iekšējo kvalitātes auditu programma 2025. gadam", Centrā tika plānoti un veikti 11 horizontālie iekšējie kvalitātes auditi. Auditos kopumā ir iegūta pārliecība par darbinieku izpratni par prasībām, kas jāievēro savā darbā, kā arī Centra nozīmīgāko procesu un ar tiem saistīto prasību izpildē, par kvalitātes rokasgrāmatu, normatīvajiem aktiem un procedūrām.

Veiktas korektīvās un risku vadības darbības: konstatētajām neatbilstībām tika veiktas korektīvās un/vai korekcijas darbības, veikts efektivitātes izvērtējums. Veikta Centrā identificēto risku, to novērtējuma un risku mazināšanas pasākumu pārskatīšana.

Veikta laboratoriju iekārtu kalibrēšana, verificēšana, apkope un pārbaude.

Centra pielietojamo metožu un metodisko norādījumu pilnveide: apstiprinātas un ieviestas praksē metodes:

- Nr.2-20/VTMEC-I/702IP 06.08.2025 "Opiātu identificēšana biomateriālā", ceturrtā versija;
- Nr.2-20/VTMEC-I/699IP 06.08.2025 "Barbiturātu identificēšana biometēriā", ceturrtā versija;
- Nr.2-20/VTMEC-I/701IP 06.08.2025 "Kokaīna identificēšana biomateriālā", ceturrtā versija;
- Nr.2-20/VTMEC-I/700IP 06.08.2025 "Etilēngliķola identificēšana biomateriālā", pirmā versija.

Pārskata periodā aktualizētas 30 Kvalitātes rokasgrāmatas nodaļas, viena procedūra, divas instrukcijas un 16 veidlapas.

Sadarbība ar klientiem: Valsts informācijas resursu, sistēmu un sadarbības informācijas sistēmā (VIRIS) aktualizēti Centra publiskie pakalpojumi, kuru apraksti klientiem pieejami Valsts pārvaldes pakalpojumu portālā latvija.gov.lv un Centra tīmekļvietnes sadaļā "Pakalpojumi".

Ārējo institūciju vērtējumi:

2025. gadā veiksmīgi noritēja Latvijas Nacionālais akreditācijas biroja (LATAK) uzraudzības audits atbilstoši standartam LVS EN ISO/IEC 17025:2017 „Testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju kompetences vispārīgās prasības (ISO/IEC 17025:2017)”, kurā netika konstatētas neatbilstības vai novērojumi, saglabāta Institūcijas akreditācija atbilstoši standarta LVS EN ISO/IEC 17025:2017 prasībām nereglamentētajā akreditācijas sfērā:

1. DNS genotipa noteikšana cilvēka bioloģiskajā materiālā;
2. psihoaktīvo vielu identificēšana bioloģiskajā materiālā un lietiskajos pierādījumos;
3. ķīmisko elementu (no Ca līdz U) noteikšana bioloģiskajos objektos un šķidrumos;
4. autopsijā iegūtu cilvēka audu morfoloģiskās ainas un trīsvalento dzelzi saturošu savienojumu (hemosiderīna) noteikšana.

Vienlaikus aktualizētas metožu "Barbiturātu identificēšana biomateriālā", "Kokaīna identificēšana biomateriālā" un "Opiātu identificēšana biomateriālā" versijas.

Akreditācija ir spēkā līdz 2027. gada 20. novembrim.

Centrā veikts VM audits Nr. 1/2025 „Tiesu medicīnas pakalpojumi” un saskaņā ar audita ziņojumu Centram sniegti divi vidējas un viens zemas prioritātes ieteikums, kas izpildīti un ieviesti pārskata periodā.

2025. gadā turpinājās Valsts kontroles finanšu revīzija "Par Veselības ministrijas 2024. gada pārskata sagatavošanas pareizību", kurā Centrs bija revīzijas izlasē iekļautā iestāde. Revīzijā tika gūta pārliecība, ka konsolidētais finanšu pārskats visos būtiskajos aspektos sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par finansiālo stāvokli un ir sagatavots atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

Lai nodrošinātu Regulas (ES) 2021/1060 77. panta 1. punkta prasību ievērošanu, Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu revīzijas departaments kā Revīzijas iestāde 2025. gada 24. martā uzsāka Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021. –2027. gadam ietvaros Eiropas Komisijai deklarēto izdevumu revīziju par laika posmu no 2024. gada 1. jūlija līdz 2025. gada 31. janvārim. Revīzijas laikā no 2025. gada 24. marta līdz 2025. gada 31. augustam Finanšu ministrija pārbaudīja Centra īstenotā projekta Nr. 4.1.1.1/1/23/I/001 "Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra infrastruktūras attīstība" ietvaros Eiropas Komisijai deklarētos izdevumus.

Revīzijā tika gūta pietiekama pārliecība, ka projekta ietvaros veiktie un maksājuma pieprasījumos iekļautie izdevumi ir attiecināmi finansēšanai no ERAF atbilstoši

2025. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Regulas (ES) 2021/1060 77. panta 1. punkta prasībām, kā arī Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem. Revīzijas rezultātā saņemts viens ieteikums - aicināt CFLA, veicot maksājumu pieprasījumu pārbaudes, pievērst pastiprinātu uzmanību būvdarbu izpildedokumentācijas sakārtošanai un nepieciešamības gadījumā nodrošināt izmaiņu tāmju sagatavošanu.

Lai nodrošinātu EEZ finanšu instrumenta komitejas 2016. gada 22. septembrī apstiprināto noteikumu par EEZ finanšu instrumenta ieviešanu 2014.–2021. gadā 5.5. panta 1(c).punkta prasību ievērošanu, Revīzijas iestāde saskaņā ar 2024. gada 10. jūnijā apstiprināto EEZ finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta vadības un kontroles sistēmas auditu un projektu revīziju plānu veica Sertifikācijas iestādes sertificēto un Finanšu instrumenta birojam deklarēto laika posmā no 2024. gada 1. jūlija līdz 2024. gada 31. decembrim deklarēto izdevumu revīziju. Revīzijas laikā no 2024. gada 12. decembra līdz 2025. gada 9. aprīlim tika pārbaudīti Tieslietu ministrijas īstenotā projekta Nr. EEZ/TM/2022/7 (GRACE Nr.LV-HOMEAFFAIRS-0007) "Tiesu ekspertīžu sistēmas un notikumu vietas apskates kapacitātes stiprināšana" ietvaros Finanšu instrumenta birojam deklarētie izdevumi, kas iekļauti starpposma finanšu pārskatā IFR#10. Revīzijas rezultātā Centram tika sniegts viens ieteikums – turpmāk iepirkuma organizēšanā ievērot Publisko iepirkumu likuma 60. panta desmitajā daļā noteiktās prasības.

5. PERSONĀLS

2025. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

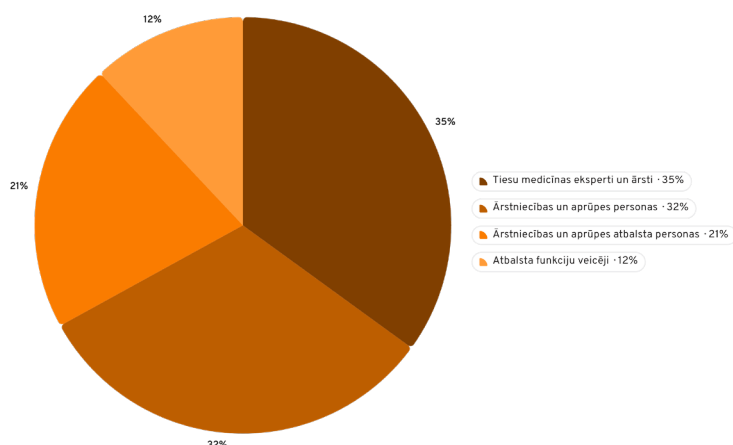
Centra funkciju sekmīgai īstenošanai iestādē strādā augsti kvalificēts personāls. Centra pamatdarbības funkcijas nodrošina vecākie tiesu medicīnas eksperti, tiesu medicīnas eksperti, savukārt to izpildi atbalsta laboranti, ekspertu palīgi, māsu palīgi un sanitāri. No pamatdarbības funkciju veicējiem 15 ir valsts civildienesta ierēdņi, tostarp struktūrvienību vadītāji un Centra direktora vietnieks.

8. tabula

Centra personāls 2025. gadā

Nr. p.k.	Amata nosaukums	Amata vietu skaits
Kopā, no tiem:		163
Administratīvā vadība		1
Atbalsta funkciju veicēji		20
Pamatdarbības funkciju veicēji, no tiem:		142
Tiesu medicīnas eksperti un ārsti		57
1.	Direktora vietnieks - vecākais tiesu medicīnas eksperts	1
2.	Tiesu medicīnas ekspertīžu departamenta direktors – vecākais tiesu medicīnas eksperts	1
3.	Tiesu medicīnas laboratoriju departamenta direktors – vecākais tiesu medicīnas eksperts	1
4.	Nodaļas vadītājs – vecākais tiesu medicīnas eksperts	9
5.	Laboratorijas vadītājs, vecākais speciālists - tiesu medicīnas eksperts	1
6.	Laboratorijas vadītājs – vecākais tiesu medicīnas eksperts	3
7.	Nodaļas vadītāja vietnieks – vecākais tiesu medicīnas eksperts	1
8.	Vecākais tiesu medicīnas eksperts	24
9.	Vecākais speciālists - tiesu medicīnas eksperts	2
10.	Tiesu medicīnas eksperts	8
11.	Speciālists – tiesu medicīnas eksperts	3
12.	Ārsts patologs	1
13.	Ārsts stažieris	2
Ārstniecības un aprūpes personas		52
14.	Galvenā māsa	1
15.	Sertificēts biomedicīnas laborants	17
16.	Eksperta palīgs	34
Ārstniecības un aprūpes atbalsta personas		33
17.	Māsu palīgs	5
18.	Sanitārs	23
19.	Reģistrators	4
20.	Fotogrāfs	1

VALSTS TIESU MEDICĪNAS EKSPERTĪZES CENTRS

18. attēls. Amata vietu % sadalījums pa amatu grupām 2025. gada 31. decembrī

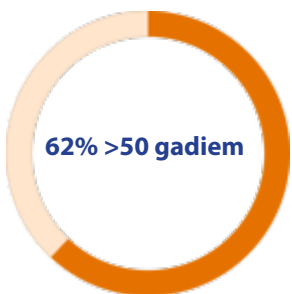
19. attēls. Nodarbināto sadalījums pēc izglītības

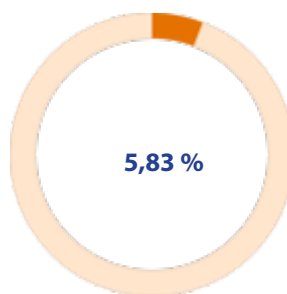
21. attēls. Nodarbināto sadalījums pēc dzimuma

Nodarbināto sadalījums pēc izglītības ir šāds: augstākā izglītība ir 60 %, profesionālā vidējā izglītība ir 30 %, cita veida izglītība ir 10 %.

Nodarbināto sadalījums pēc dzimuma: 70 % darbinieku ir sievietes un 30 % – vīrieši.

20. attēls. Nodarbināto sadalījums pa vecuma grupām

22. attēls. Personāla mainība

Nodarbināto sadalījums pa vecuma grupām: 62 % darbinieku ir vecāki par 50 gadiem, 34 % ir vecumā no 30 līdz 50 gadiem, bet 4 % – jaunāki par 30 gadiem.

Personāla mainība: 2025. gadā Centra vidējais nodarbināto skaits bija 154,25 darbinieki. Vispārējais personāla mainības koeficients, vērtējot pēc atbrīvoto darbinieku skaita, bija 5,83%.

6.

KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Tiesībsargājošo iestāžu pārstāvjiem sniegta konsultācijas par jautājumu formulēšanu procesuālajos lēmumos, ekspertīžu metožu izvēli, rezultātu interpretāciju, lietisko pierādījumu apskati un citiem ar ekspertīžu veikšanu saistītiem jautājumiem. Centra eksperti sniedza konsultācijas arī medicīnas un tiesībsargājošo iestāžu pārstāvjiem gan iestādes un struktūrvienību līmenī, gan individuālās konsultācijās ar ārstiem un tiesībsargājošo iestāžu darbiniekiem. Šo konsultāciju mērķis bija uzlabot dokumentācijas kvalitāti un novērst nepilnības Centram iesniedzamajos materiālos.

Fiziskām personām sniegta konsultācija par Centrā pieejamajiem maksas pakalpojumiem un to saņemšanas kārtību.

Regulāri aktualizēta Centra tīmekļvietnē pieejamā informācija par sniegtajiem pakalpojumiem, normatīvajiem aktiem, izmantotajām metodēm un kvalitātes vadības sistēmu.

Tāpat Valsts informācijas resursu, sistēmu un sadarbības informācijas sistēmā (VIRSIS) aktualizēti Centra publiskie pakalpojumi, kuru apraksti klientiem pieeja-

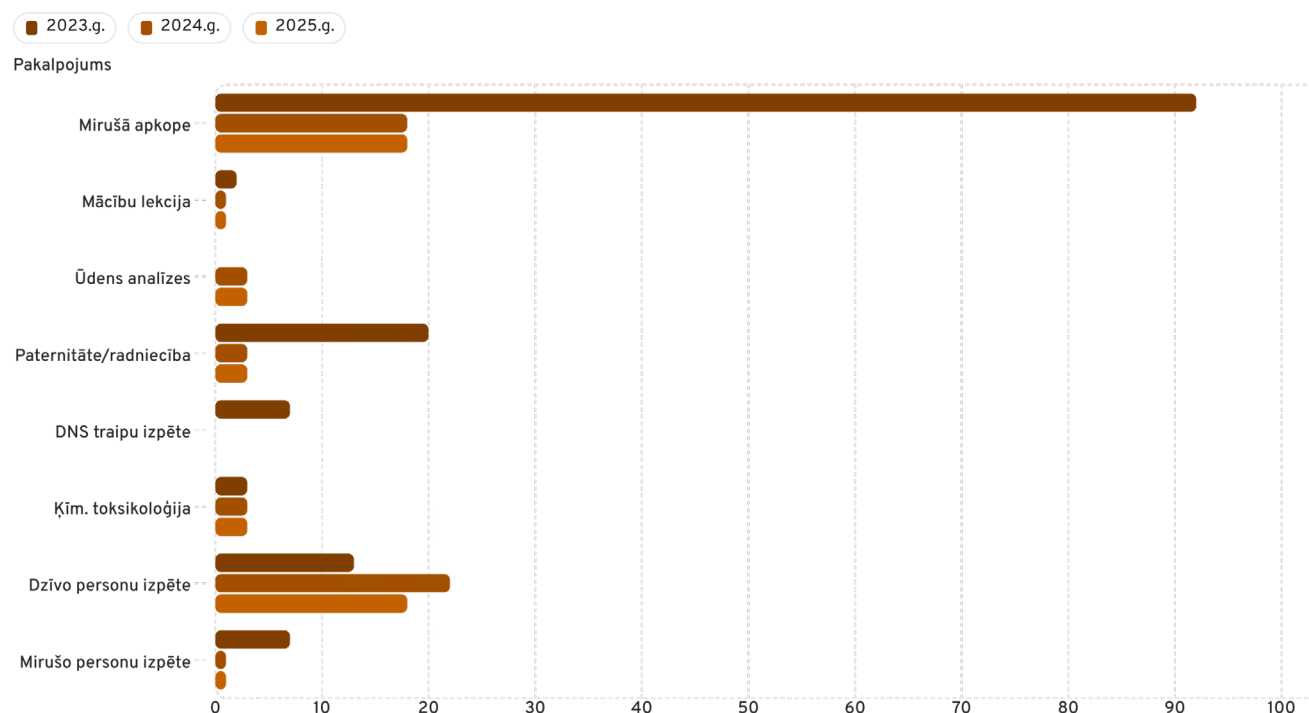
mi Valsts pārvaldes pakalpojumu portālā latvija.gov.lv un Centra tīmekļvietnes sadaļā "Pakalpojumi".

2025. gadā Centrs īstenojis sadarbību ar vairākām izglītības u.c. institūcijām, tostarp organizējot mācību lekcijas un iesaistoties studiju procesā.

Centra eksperti veikuši pedagoģisko darbu kā pasniedzēji RSU un LU, mācot tiesu medicīnu, anatomiju, histoloģiju u.c. studiju kursus. Tāpat eksperti aktīvi piedalījušies RSU studentu tiesu medicīnas zinātniskajā pulciņā kā mentori un viesmentori.

Centrs turpināja īstenot sadarbības līgumu ar RSU par klīnisko praksi nodrošināšanu, savukārt Centra tiesu medicīnas eksperti vadījuši mācību lekcijas LU Juridiskās fakultātes un Valsts policijas koledžas studentiem.

Centra speciālisti sniedza arī informāciju pēc pieprasījuma par izmeklēto nāves gadījumu statistiku. Īpaša sadarbība tika īstenota ar SPKC, sniedzot precizējošu informāciju par narkotisko un citu psihoaktīvo vielu klātbūtni mirušo bioloģiskajā materiālā.

*saskaņā ar MK 2017. gada 4. jūlija noteikumiem Nr. 399 "Valsts pārvaldes pakalpojumu uzskaites, kvalitātes kontroles un sniegšanas kārtība".

23. attēls. Centra sniegtie pakalpojumi un to izpildes rādītāji 2023.-2025. gadā

7.

STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

Viena no Centra starptautiskās sadarbības formām ir dalība starptautiskajās prasmju pārbaudēs un profesionālās kompetences pilnveide. 2025. gadā šajās aktivitātēs iesaistījās THL un TTL eksperti:

TTL eksperti piedalījās Apvienoto Nāciju Organizācijas Narkotiku un noziedzības biroja (UNODC) organizētajā starptautiskās kvalitātes nodrošināšanas programmā – ICE (International Collaborative Exercise). Pārskata gadā TTL saņēma starptautisku sertifikātu par sekmīgu dalību psihoaktīvo vielu identificēšanas testā, tostarp nosakot tādas vielas kā amfetamīns, metamfetamīns, 11-nor- Δ^9 -THC-9-karbonskābe, kodeīns, buprenorfīns un norbuprenorfīns.

2025. gadā THL akreditācijas sfēras ietvaros tika veikts histoloģisko mikropreparātu krāsošanas tehnikas kvalitātes tests, ko organizēja Somijas uzņēmums Labquality EQAS (External Quality Assessment Services by Aurevia). Testā iegūtie rezultāti apliecināja labu histoloģisko mikropreparātu krāsošanas kvalitāti, kas nodrošina kvalitatīvu diagnostiku.

TTL turpināja darbību agrinās brīdināšanas sistēmā par jaunām psihoaktīvām vielām, uzturot informācijas apriti ar Latvijas nacionālo fokālo punktu (Latvijas NFP) Eiropas Informācijas tīklā par narkotikām un narkomāniju – Reitox (Réseau Européen d'Information sur les Drogues et les Toxicomanies), kura galvenais uzdevums ir vākt, analizēt un izplatīt standartizētu un ticamu informāciju par narkotiku situāciju Eiropā.

2025. gada 21.–22. oktobrī TTL eksperte Jūlija Pavlovska klātienē piedalījās jaunizveidotā ES Narkotiku aģentūras (EUDA) laboratoriju tīkla inaugurācijas sanāsmē.

Divi tiesu medicīnas eksperta rezidenti: Arina Kurmeļova un Evelīna Stepīņa piedalījās Eiropas Tiesu medicīnas akadēmijas konferencē European Academy of Forensic Science 2025, kas notika Dublinā, Īrijā.

Divas Centra tiesu medicīnas ekspertes: Zane Šenberga un Ilze Trocei-Neilande Eiropas Barnahus tīkla forumā Tallinā iepazinās ar Tallinas "Bērnu mājas" darbību, ekspertu piesaistes praksi un aktuālajām ES tiesību aktu izmaiņām bērnu aizsardzības jomā.

8. PLĀNOTIE PASĀKUMI 2026. GADĀ

1. Nodrošināt efektīvu iestādes funkciju veikšanu, attīstot pamatprocesu veiktspēju un kvalitāti Sabiedrības veselības pamatnostādņu 2021. –2027. gadam ietvarā:

1.1. izstrādāt Centra darbības stratēģiju 2027. –2032. gadam;

1.2. realizēt izbraukuma vienības darbību, aptverot Latvijas reģionus un Rīgu, lai nodrošinātu eksperta pieejamību pēc procesa virzītāja pieprasījuma ārpus Centra darba laika atbilstoši KPL 33. pantā noteikto darbību veikšanai;

1.3. pārskatīt Likuma «Par krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību» 3.pielikumu «Kritēriji miesas bojājumu smaguma pakāpes noteikšanai», iesaistot pēc nepieciešamības atbilstošo jomu ārstus speciālistus, un iesniegt VM priekšlikumus par nepieciešamajiem normatīvā akta grozījumiem;

1.4. sniegt nepieciešamo informāciju un priekšlikumus VM saistībā ar MK 2025. gada 26. augusta protokola Nr. 33 53.§ 38.punktā doto uzdevumu, kas nosaka VM sadarbībā ar Tieslietu ministriju, Iekšlietu ministriju, Valsts tiesu ekspertīžu biroju, Centru atkārtoti izvērtēt Centra pievienošanas iespējas Valsts tiesu ekspertīžu birojam un līdz 2026. gada 31. decembrim iesniegt izskatīšanai MK priekšlikumus turpmākai rīcībai;

1.5. atbilstoši VP aktualizētam jautājumam par medicīnas speciālista piesaisti, lai, ņemot vērā tiesu medicīnas ekspertu resursu nepietiekamību, nodrošinātu KPL 164.panta pirmā daļā noteikto prasību izpildi, sadarbībā ar VM meklēt iespējamus risinājumus citu ārstniecības personu piesaistei notikuma vietas apskatē;

1.6. sadarbībā ar VM pārstāvjiem iesaistīties plānotās “Bērna māja” filiāles Liepājā darbības nodrošināšanā, meklējot risinājumus tiesu medicīnisko ekspertīžu veikšanai;

1.7. nodrošināt TMEIS ilgtspēju un attīstības plānošanu;

1.8. nodrošināt ERAF projekta “Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra infrastruktūras attīstība” finanšu plānošanu un atskaišu sagatavošanu CFLA;

1.9. paaugstināt tiesu medicīnisko ekspertīžu un izpētes procesu, kā arī pakalpojumu pārvaldības efektivitāti, pilnveidojot un īstenojot normatīvajos aktos un Centra pārvaldības sistēmā noteiktās prasības, atbilstoši starptautiskajiem standartiem, t.sk. nodrošinot integrāciju e-lietas risinājumos.

2. Nodrošināt Centra personāla pietiekamību un profesionālo kvalifikāciju un attīstīt zinātnisko potenciālu, t.sk. īstenojot starpresoru un starptautisko sadarbību, un apmācot medicīnas studentus un tiesu medicīnas rezidentus:

2.1. risināt aktuālās problēmas – jauno speciālistu trū-

kums, personāla novecošanās, esošo speciālistu noturēšana, veikt esošās situācijas analīzi, iekļaujot nepieciešamos pasākumus un risinājumus;

2.2. īstenojot kvalitatīvu rezidentu apmācības programmu, t.sk. attīstīt zinātnisko pētniecību sadarbībā ar RSU un LU;

2.3. īstenojot 2026. gadā plānotos tālākizglītības un pieredzes apmaiņas pasākumus, t.sk. starpresoru un starptautiskā līmenī, pēc iespējas piesaistot fondu un projektu finansējumu;

3. Uzturēt un pilnveidot Centra iekšējās kontroles sistēmu:

3.1. uzraudzīt Pretkorupcijas pasākumu plānā 2025.-2026. gadam noteikto pasākumu izpildi;

3.2. turpināt veikt iekšējos kvalitātes auditus par pamatu izmantojot gan ISO/IEC 17025 standarta prasības, gan ārējos un iekšējos normatīvajos aktos noteiktās prasības.

4. Pilnveidot Centra pārvaldību un normatīvo regulējumu:

4.1. uzturēt LATAK akreditāciju Centra laboratorijās atbilstoši standarta LVS ISO/IEC 17025:2017 prasībām un piedalīties laboratoriju starptautiskajās prasmju pārbaudēs;

4.2. pilnveidot iekšējo normatīvo regulējumu efektīva tiesu medicīniskā procesa nodrošināšanai, izvērtēt tiesu medicīniskās izpētes metožu aktualizēšanas nepieciešamību un izstrādāt jaunas metodes (plānots aktualizēt RFSA metodi).

5. Uzlabot Centra infrastruktūru: realizēt Centra ēku Mediķu ielā 24 un Mediķu ielā 23, Rīgā, telpu mēbelējuma un aprīkojuma iegādi, piegādi un uzstādīšanu.

Plānotie sadarbības projekti un pētījumi

2026. gadā turpināsies sadarbība ar:

1. Risināt jautājumu par sadarbības turpināšanu Paula Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcas Oftalmoloģijas klīniku līguma ietvaros audu ieguves un izmantošanas jomā.

2. RAKUS Patoloģijas centru tiesu histoloģisko izmeklējumu starplaboratoriju testēšanā un TSK tiesu toksikoloģisko ekspresanalīžu veikšanā dzīvām personām pie aizdomām uz saindēšanos ar nezināmām toksiskām vielām.

3. RSU Rezidentūras fakultāti, nodrošinot rezidentu apmācību.

4. Baltijas valstu tiesu medicīnas ekspertīžu iestādēm BMLA (Baltic Medico-Legal Association) ietvaros.

5. Klīniskās prakses nodrošināšana tiesu medicīnā RSU Medicīnas fakultātes studentiem saskaņā ar noslēgto līgumu.